

Slutrapport från ESF-finansierade projektet

Drivkraftspunkten

Genomfördes under tiden 2018-02-01 till 2021-03-31

Innehåll

Sammanfattning	1
Projektidé och förväntade resultat	2
Syfte och mål	3
Förändringar	4
Jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering	5
Ekonomi	5
Projektets resultat, mål och indikatorer	6
Projektets faktiska resultat	6
Nyckeltal	8
Arbetsätt	10
Organisation	10
Metodbok	11
Utbildning och lärande möten	12
Arbetet med deltagare	14
Bakgrundsfaktorer	15
Verksamhet i projektl lokalen	16
Samverkan med gymnasieskolorna	17
Övrig samverkan	17
4R-analys	18
Kommunikation, spridning och påverkansarbete	20
Olika målgrupper	20
Workshops, konferenser och studiebesök	20
Projektresultatet	21
Uppföljning och utvärdering	23
Användande av resultat	24
Kommentarer och tips	26

Sammanfattning

Projekt Drivkraftspunkten har under tiden 1 februari 2018 till 31 mars 2021 drivits av Barn- och utbildningsförvaltningen vid Sundsvalls kommun.

Målet med projektet har varit att implementera en väl fungerande organisation för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret. För att överbrygga det befaraade glappet mellan ungdomar som fyllt och som inte fyllt 20 år, som fanns när projektet inleddes, har målgruppen utökats till att omfatta unga i åldern 16-24 år som saknar gymnasieexamen och som inte går i gymnasiet.

Projektets genomförande har bestått i utarbetande av metoder och rutiner för ett jämställt, tillgängligt och icke diskriminerande arbete med ungdomarna i målgruppen. Det har inneburit att en individprocess utvecklats och dokumenterats i en metodbok. I metodboken beskrivs hela processen, från identifiering av deltagare i målgruppen till rutiner för uppsökande verksamhet, stegförflyttning mot studier eller arbete, administration och leverans av de uppgifter som enligt lag skall rapporteras till SCB.

Drivkraftspunktens verksamhet blev tidigt en integrerad del i Arbetsmarknadstorget i Sundsvall. Eftersom deltagarna många gånger har misslyckanden med sig från skolan, samt att verksamheten vänder sig till avbrottsleverer från samtliga huvudmän i kommunen, var det viktigt att hitta en, i skolsammanhang, så neutral plats som möjligt. Dessutom är Arbetsmarknadstorget en utmärkt samverkanarena för att kunna erbjuda deltagarna insatser som innebär stegförflyttningar mot studier eller arbete.

Genom våra egna uppföljningar och de externa utvärderarnas rapporter, kan vi visa på att det organisatoriska projektmålet mycket väl uppfyllts. Vi har även bidragit till betydande stegförflyttningar mot en långsiktig och hållbar egenförsörjning hos många deltagare. Utvärderarnas samhällsekonomiska rapport visar på vilka stora samhällsliga vinster som investeringar i denna typ av verksamhet genererar på sikt.

Det goda samarbetet, strategiarbetet och utvecklingsarbetet som åstadkommits mellan samverkansparter i styrgruppen, kommer att fortsätta efter projektets slut i annan form men med liknande sammansättning.

Projektet lämnar efter sig väl fungerande samverkansformer, utarbetade rutiner och metoder för verksamheten och en bra kunskapsbank.

Projektidé och förväntade resultat

Att en komplett gymnasieutbildning är avgörande för etablering på arbetsmarknaden har visats i flera utredningar. Till exempel Arbetsförmedlingens ”Perspektiv på arbetsmarknadsläget för personer med kort utbildning”, ESO-rapporten ”En förlorad generation? En ESO-rapport om ungas etablering på arbetsmarknaden”, SOU 2017:9 ”Det handlar om oss – unga som varken arbetar eller studerar” och MUCF:s rapport ”Fokus 17” om ungas etablering på arbetsmarknaden.

Unga som varken arbetar eller studerar är en heterogen grupp som möter olika utmaningar. Det finns dock en rad kända riskfaktorer, identifierade i tidigare forskning och utredningar, som gör att en del har en förhöjd risk att få problem med sin etablering i arbetslivet. Även begränsande normer i samhället bidrar till att en del grupper är överrepresenterade bland unga som varken arbetar eller studerar.

Riskfaktorer återfinns på individnivå, i hemmet och på samhällsnivå, medan begränsande normer finns i samhället. Eftersom både riskfaktorer och normer samvarierar kan de vara svåra att separera från varandra. För en del unga innebär det att flera riskfaktorer och normer kan påverka deras situation och ytterligare begränsa möjligheterna till ett annat liv.

Enligt MUCF:s rapport Fokus 17, är det vanligare att unga utrikes födda, kortutbildade, arbetslösa och unga i åldern 25–29 år, som löper större risk att hamna utanför arbete och studier, värdesätter fast arbete och egenförsörjning mycket. Det tyder på att det finns en stark motivation att arbeta och försörja sig själv hos dessa grupper.

Studiebesök gjordes vid ett antal verksamheter för att ta tillvara erfarenheter och skapa en bild av hur lokala förutsättningar på bästa sätt tas till vara i Sundsvall. Bland annat besöktes ett projekt i Umeå som arbetar med Hikkikomori. Detta har inspirerat utformningen av arbetet med hembesök inom ramen för Drivkraftspunkten.

Andra inspirationskällor har varit de två projekten ”Motivation” och ”Ung Kraft Arena” inom Sundsvalls kommun. Det förstnämnda inriktat på motivationsarbete i processen att söka arbete. Det andra en arena för unga med neuropsykiatriska funktionsvariationer där sociala färdigheter tränades. Även besök hos ESF-projektet ”Ung i Gävleborg” har fungerat som inspirationskälla. I det fallet blev vi varse de olika organisatoriska förutsättningarna inom kommuner att hantera samma problembild. Vilken förvaltning som fått ansvaret för arbetet med dessa ungdomar, kan vara avgörande för de praktiska förutsättningarna i arbetet.

Inom Sundsvalls kommun fanns vid tiden för projektansökan en uppdelning när det gällde kommunens ansvar för unga människor. Det var ganska tydligt att Barn- och utbildningsförvaltningen (BoU) hade ansvar för ungdomars sysselsättning fram till de fyllde 20 år. Förvaltningen för arbete, vuxenutbildning och integration (Favi) arbetade huvudsakligen med unga människor som fyllt 20 år. BoU:s arbetet med unga under 20 år skedde huvudsakligen utifrån ett skolperspektiv med det tidigare informationsansvaret i fokus. Arbetet med unga människor som fyllt 20 år skedde med ett tydligt fokus på arbete. Här såg vi en risk att många av de som fyller 20 inte fångas upp av Favi, utan hamnar utanför kommunens insatser och ansvar. Verksamheten inom Favi byggde helt på frivillighet, medans

förändringar i skollagen den första januari 2015 gav kommunen skyldigheter att bedriva viss verksamhet. Detta ansvar delegerades till BoU.

Denna risk för att unga skulle hamna i ett glapp mellan de två förvaltningarnas ansvarsområden, gjorde att målgruppen för projektet bestämdes till 16-24 år. Då sträckte den sig både över de som fyllt 20 och som tidigare var Favi:s ansvar. Samt de ungdomar som omfattades av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) enligt förändringarna i Skollagen. Förändringar som gav kommunerna en skyldighet att löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar som faller inom målgruppen är sysselsatta. En skärpning av det tidigare informationsansvaret.

Målgruppen för KAA är ungdomar som

1. inte har fyllt 20 år,
2. har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt,
3. inte genomför utbildning i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning,
4. inte har en gymnasieexamen,
5. inte har ett gymnasiesärskolebevis, och
6. inte har fullföljt utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan med godkänt resultat.

Kommunen blev vidare skyldig att erbjuda denna målgrupp lämpliga individuella åtgärder som ska motivera till att påbörja eller återuppta en utbildning.

Kommunen ska dokumentera sina insatser och föra ett register över de ungdomar som är aktuella för KAA.

Hösten 2015 skrevs en lokal DUA-överenskommelse mellan Sundsvall kommun och Arbetsförmedlingen. En av målsättningarna var att höja andelen unga med gymnasieexamen från 73,5% år 2015 till 80% innan utgången av 2018. Denna målsättning stämde väl överens med det som forskning och rapporter visat; att en gymnasieexamen är avgörande för möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden.

Syfte och mål

BoU konstaterade att det inte finns någon organisation för att på ett kvalitetssäkert sätt bedriva arbetet med KAA. Detta ledde i sin tur fram till formulering av projektets långsiktiga syfte, projektmål och delmål.

Projektets långsiktiga syfte har varit att

- Höja utbildningsnivån
- Öka kontakten med arbetsmarknaden
- Minska skillnader mellan kvinnor och män
- Minska beroendet av försörjningsstöd på grund av ökad sysselsättning
- Effektivare organisering för deltagarna hos kommunen

- Förbättrad samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen
- Förbättrade möjligheter för företag att hitta rätt kompetens

Projektmålet definierades som:

Implementerad KAA-verksamhet; Väl fungerande organisation som väl möter behoven hos målgruppen.

Projektet fick även två delmål.

Delmål 1: Minst 50% av målgrupp 1 påbörjar eller återgår i studier inom ett år efter att ha tagit del av projektets insatser

Delmål 2: Minst 50% av de i målgrupp 2, som projektet har kommit i kontakt med, har vid avslut anvisats till en stödinsats som stärker dem mot studier och/eller arbetsmarknaden

Förutom delmålen formulerades ett antal ska-krav för verksamheten. Dessa nyckeltal skulle fungera som kvalitetssäkring för projektet. Nyckeltalen var:

Nyckeltal 1: 100 % av målgrupp 1 har fått information om projektets aktiviteter

Nyckeltal 2: Könsfördelningen avspeglar skillnader i utbildningsnivåer, dvs. 60 % män och 40 % kvinnor

Nyckeltal 3: Minst 70 % av målgrupp 1 har tagit del av projektets aktiviteter

Nyckeltal 4: Verksamheten har tillgänglighetsanpassats för att tillgodose aktiviteter för personer med olika behov och förutsättningar

Nyckeltal 5: Bakomliggande faktorer till avhopp kartlagda och integrerade i verksamhetens arbetssätt

Förändringar

Redan under analys- och planeringsfasen blev det uppenbart att projektet skulle vara klart för genomförandefasen tidigare än vad som angetts i ursprungliga ansökan. Starten av genomförandefasen flyttades därför fram från 1 september till 1 juni 2018.

När projektet pågått ett år ändrades både delmålen och målgruppen. Detta utifrån erfarenheter som gjorts under det första året. I diskussioner med de externa utvärderarna och med ESF, konstaterades metodologiska problem med att mäta ursprungliga delmålen. Dessa ändrades därför i juni 2019 till ovanstående delmål.

När det gällde antalet deltagare i projektet, visade det sig att den genomsnittliga arbetsinsatsen med varje projektdeltagare var större än beräknat. Därför ändrades det totala deltagarantalet från 600 till 300. Målet för könshöjningen var oförändrat 40% kvinnor och 60% män. Detta utifrån hur utbildningsnivån bland de som var aktuella för projektet såg ut.

Utbrottet av covid-19 pandemin våren 2020 påverkade projektet på flera sätt. Det transnationella utbyte som var planerat fick ställas in. I samråd med ESF beslöt vi att ersätta det med ett utbyte i Sverige tillsammans med volontärer från andra länder som redan finns i Sverige. Genomförandefasen förlängdes även till och med januari 2021 för att detta skulle hinnas med. Men eftersom de pandemirelaterade restriktionerna skärptes ytterligare under hösten 2020, kunde inte heller något fysiskt utbyte i Sverige genomföras.

Jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering

Redan i utformningen av målgruppen togs hänsyn till hur det faktiskt är ställt med jämställdheten mellan män och kvinnor avseende genomströmningen i gymnasieutbildning. 60% av de ungdomar som saknar gymnasieexamen är män. Idén med projektet är att erbjuda alla unga samma möjligheter till att göra stegförflyttningar i riktning mot långsiktig och hållbar egen försörjning. Detta oavsett den enskildes förutsättningar i form av kön, könsidentitet, socioekonomisk bakgrund, funktionsvariationer, psykiskt mående, familjeförhållanden med mera.

Genom att medvetet arbeta med dessa frågor redan från planeringsfasen och igenom hela genomförandefasen, har verksamhetens effekter avseende dessa aspekter synliggjorts och kunnat hanteras proaktivt.

Inom ramen för projektet har även en 4R-analys gjorts och som beskrivs under egen rubrik.

Ekonomi

Projektet har haft en budget på 9.279.066:-. Utfallet blev 9.278.911:-.

Kravet på medfinansiering var 33%. Projektet har haft en medfinansiering på 34,95%.

Medfinansiering har bestått av 2.643.606:- från projektägaren, Barn- och utbildningsförvaltningen, i form av lönekostnader. 600.000:- har medfinansierats från Samordningsförbundet Sundsvall och har varit öronmärkt för utvärderingskostnader.

Projektets resultat, mål och indikatorer

Totalt har 306 deltagare registrerats i projektet. Av dessa tillhör 245 målgrupp 1 och 61 målgrupp 2. 136 deltagare var kvinnor och 170 män. Det ger en könsfördelning på 56% män och 44% kvinnor. Målet för projektet var 60% män och 40% kvinnor, alltså hamnade resultatet väldigt nära målet.

127 stycken deltagare har avslutats i projektet fram till slutet på januari 2021 varav 6 stycken blivit åter inskrivna, vilket innebär att 121 deltagare helt avslutats från Drivkraftspunkten. 44 avslutade var kvinnor och 77 var män. Övriga 185 registrerade deltagare finns kvar i den ordinarie verksamheten efter avslutad genomförandefas i projektet.

I början av projektets genomförandefas fanns det en stor mängd ungdomar som var föremål för KAA och som inte hade kontaktats. Detta pga avsaknaden av en ändamålsenlig organisation. För att fokusera på den lagstyrda delen av verksamheten, beslutade styrgruppen i slutet av 2018 att projektet skulle prioritera deltagare i målgrupp 1.

Projektets faktiska resultat

Av de 121 avslutade deltagarna har 29 gått till studier, 17 har gått till praktik, 3 har gått till arbete, en var arbetssökande vid avslut och 71 har gått till "Annat".

Annat innebär 29 st hos arbetskonsulent på arbetsmarknadstorget, 17 st utflyttade från kommunen, 8 st inte intresserade av projektet, 5 st till Ung Kraft Arena, 3 hos arbetakonsulent på I-Kraft, 2 st hos psykolog på Arbetsmarknadstorget, 2 st föräldralediga, 2 st till socialtjänsten, 1 st hos Stöd och matchning hos Af, 1 st ersättning via Fk, 1 st i arbetsträning.

Om vi tittar på könsfördelningen i gruppen "Annat" så återfinns 50% av männen i den gruppen, men bara 27% av kvinnorna hos arbetskonsulent på Arbetsmarknadstorget. Det är den enda större skillnaden mellan könen i den gruppen.

Bland de kvinnor som avslutats har 9 gått till studier, 4 till praktik, 1 till arbete, 1 söker arbete och 29 har gått till "Annat".

Bland männen har 20 gått till studier, 13 till praktik, 2 till arbete och 42 till "Annat".

20% av kvinnorna och 26% av männen har alltså gått till studier. I målgrupp 1 har 26% av de avslutade deltagarna gått till studier.

Projektets delmål 1 var: *Minst 50% av målgrupp 1 påbörjar eller återgår i studier inom ett år efter att ha tagit del av projektets insatser.*

Projektets delmål 2 var: *Minst 50% av de i målgrupp 2, som projektet har kommit i kontakt med, har vid avslut anvisats till en stödinsats som stärker dem mot studier och/eller arbetsmarknaden*

Om vi börjar med delmål 2 så tillhörde 22 st av de utskrivna deltagarna målgrupp 2. Av dessa var 3 st inte intresserade av projektet och 2 flyttade från kommunen. Av övriga 17 deltagare

har 3 gått till studier, 1 har fått arbete och 13 har anvisats till stödinsatser som stärker dem mot studier och/eller arbetsmarknaden. Alltså en måluppfyllelse på 77%.

När det gäller uppfyllandet av delmål 1 är det lite komplicerat. Vi säger i målet att minst 50% av målgrupp 1 påbörjar eller återgår i studier inom ett år efter att ha tagit del av projektets insatser.

Tittar vi på de 99 som avslutats i målgrupp 1 så har 26% gått vidare till studier. Men 146 deltagare, eller 60%, av de som skrevs in i målgrupp 1 är fortfarande föremål för insatser inom ramen för den ordinarie verksamheten som fortlöper efter projektets slut.

Vi ville få en bra bild av vilken effekt projektets genomförande haft på hela målgrupp 1, alltså alla de som varit aktuella för KAA. Så vi har tittat närmare på vad som hänt med samtliga ungdomar som blivit föremål för KAA under två av projektets tre år.

I denna studie, som redovisas i bilagan ”Uppföljning aktuella för KAA 180701-200630”, gick vi igenom alla ungdomar som blivit aktuella för KAA under tiden juli 2018 till juni 2020. Alltså under en tvåårsperiod. En anledning till att titta närmare på denna studie är just projektmålet *Implementerad KAA-verksamhet; Väl fungerande organisation som väl möter behoven hos målgruppen*. Det syftar på att få en väl fungerande ordinarie KAA-verksamhet i Sundsvall. Alla som varit aktuella för KAA under projekttiden och som coacherna arbetat med, har inte skrivits in i projektet. Projektmedarbetarna har hela tiden haft siktet inställt på att nå antalet 300 deltagare i projektet. Många unga som varit aktuella för KAA och som inte tarvart så stor insats från coacherna har därför inte skrivits in i projektet. Cirka 34% av de som någon gång under genomförandefasen varit aktuella för KAA, har skrivits in i projektet. Det kan man tycka är olyckligt när det gäller mätandet av projektets delmål i förhållande till den faktiska ordinarie verksamheten. Vi kan dock konstatera att detta inte är något problem mot bakgrund av intentionerna med projektet. Projektmålet är att implementera en väl fungerande organisation, inte att engagera så många deltagare som möjligt. Eftersom KAA-verksamheten har haft tre heltidstjänster som coacher och bara 1,57 av dessa tjänster varit delfinansiering i projektet har, ur projektperspektiv, ingen felprioritering gjorts. En annan orsak till diskrepansen mellan gruppen som varit aktuella för KAA och det faktiska antalet deltagare i projektet, beskrivs i nästa avsnitt under *Nyckeltal 1*.

Under perioden juli 2018 till juni 2020 blev 625 ungdomar aktuella för det kommunala aktivitetsansvaret i Sundsvall. Av dessa har 47% gått vidare till studier inom ett år. 36% har gått till arbete. 12% var fortfarande aktuella för KAA vid årsskiftet 2020/2021.

Könsfördelningen i denna grupp med 625 aktuella för KAA var 43% kvinnor och 57% män. Alltså snarlikt fördelningen bland projektdeltagarna.

De rutiner som vi skapat under projekttiden. De metoder som skapats under projekttiden. Och inte minst dom samverkans former som utarbetats under projekttiden har alla lett till att

hälften av de som varit aktuella för det kommunala aktivitetsansvaret gått vidare till studier. En tredjedel har gått till arbete.

En väl fungerande organisation som väl möter behoven hos målgruppen.

Nyckeltal

Som ett verktyg för att kvalitetssäkra projektet, fastställdes fem nyckeltal, eller ska-krav.

Nyckeltal 1: 100 % av målgrupp 1 har fått information om projektets aktiviteter

Nyckeltalet ligger helt i paritet med kommunens skyldighet enligt 29 kap 9 § Skollagen. Därför vore det inkonsekvent att sätta ett lägre mål.

Utfallet blev att 76% av ungdomarna tillhörande målgrupp 1 kontaktades och nåddes. 16% gjordes kontaktförsök med, men de nåddes inte. I 7% av fallen hittade vi inte kontaktuppgifter så det gick att kontakta ungdomen. Här finns också en förklaring till att inte alla ungdomar som varit aktuella för KAA registrerats i projektet. Projektdeltagare rekryterades förstås bara bland de ungdomar som vi fick tag i.

Nyckeltal 2: Könsfördelningen avspeglar skillnader i utbildningsnivåer, dvs. 60 % män och 40 % kvinnor

Nyckeltal två har varit svårt att aktivt påverka. Målgruppen är vad den är. Detta har däremot fungerat som en kontroll att hålla ögonen på så att inte en snedrekrytering skett. Det faktiska resultatet blev 56% män och 44% kvinnor i projektet.

Nyckeltal 3: Minst 70 % av målgrupp 1 har tagit del av projektets aktiviteter

Samtliga deltagare i målgrupp 1 som skrivits in i projektet har tagit del av projektets aktiviteter. Dock har ju bara 40% av de som varit aktuella för KAA skrivits in i projektet. Tittar vi på alla som varit aktuella för KAA under genomförandefasen och plockar bort de som inte kunnat kontaktas och de som inte varit intresserade av hjälp, så landar vi i att cirka 70% av målgruppen tagit del av ordinarie KAA-verksamhet eller projektets aktiviteter.

Nyckeltal 4: Verksamheten har tillgänglighetsanpassats för att tillgodose aktiviteter för personer med olika behov och förutsättningar

Projektet har fysiskt varit lokaliserat i samma lokaler som Arbetsmarknadstorget i Sundsvall. Det innebär att alla besök varit förlagda i moderna och tillgänglighetsanpassade lokaler. Under en del av projektiden användes en separat ”projektlokal” i samma kvarter, men med entré direkt ifrån gatan. En del av denna lokal var belägen några trappsteg nedanför entrélokalen. Det har funnits en plan på plats för hur verksamheten skulle organiseras i denna lokal i fall behovet av fysisk tillgänglighet begränsade möjligheten att använda den nedre delen av lokalen. Behovet har dock aldrig uppstått.

Genom arbetet med 4R-analysen (se avsnittet Arbets sätt) togs ett helhetsgrepp på tillgänglighet, jämställdhet, likabehandling och icke diskriminering.

Nyckeltal 5: Bakomliggande faktorer till avhopp kartlagda och integrerade i verksamhetens arbetssätt

I rutinen för registrering av ny deltagare i KAA-verksamheten är kartläggning en viktig fas. Coacherna använder sig av en kartläggningsmall som synkroniserats med den som används av arbetskonsulenterna på Arbetsmarknadstorget. Detta för att samverka med dessa ska underlättas och deltagaren ska slippa upprepa sig vid ett överlämnande. Arbetskonsulenterna är den samverkanspart som det är vanligast med ett överlämnande till.

Arbetsätt

Redan från projektets start organiserades arbetet med projektmålet om en väl fungerande KAA-organisation i fokus. Styrning, bemanning och arbetsfördelning utgick ifrån den tänkta implementeringen.

Organisation

Strax för jul 2017 fick vi projektet beviljat av ESF. Personal till projektet rekryterades samtidigt som personal till den ordinarie KAA-organisationen. Förvaltningen hade beslutat att det skulle finnas tre tjänster som arbetade med ungdomar som är aktuella för aktivitetsansvaret. 1,75 av dessa tre tjänster var medfinansiering i projektet. Dessutom fanns tre tjänster som helt finansierades med projektmedel. Projektledare, projektadministratör och SYV. Totalt arbetade alltså sex personer i projektet, som bestod av 4,75 tjänster. De tre coacherna jobbade både i projektet och med ordinarie KAA-verksamhet.

Under 2018 var projektet trångbudda och huserade i provisoriska lokaler på Arbetsmarknadstorget. Under den tiden användes projektlokalen flitigt som arbetsplats för projektmedarbetarna. I början på 2019 flyttade projektet in i ordinarie lokaler och fick mycket ändamålsenliga arbetsplatser för hela projektgruppen.

En framgångsfaktor för projektet har varit kompetensen och engagemanget i styrgruppen. Den har bestått av representanter för:

- Barn- och utbildningsförvaltningen (projektägare)
- Samordningsförbundet Sundsvall
- Ekonomiskt bistånd
- Arbetsförmedlingen
- Vuxenutbildningen
- Arbetsmarknadstorget
- Företagarna Sundsvall
- Handelskammaren Mittsverige
- Sundsvalls kommun, Kommunstyrelsekontoret kompetensförsörjning

Rollfördelningen har från början varit väldigt tydlig. Projektpersonalen hade från början tydliga projektavgränsade uppdrag. Projektledare, projektadministratör och SYV rekryterades med förutsättningen att arbeta med projektverksamhet inom ramen för projektanställningar under projekttiden. Coacherna rekryterades i samband med projektstart till sina ordinarie tjänster inom förvaltningen. På så vis skedde rekryteringen med förutsättningen att delvis arbeta inom ramen för projektet under projekttiden. Under projektets gång uppdagades otydligheter i ansvaret mellan projektledare och personalansvarig chef (stabschefen inom BoU). Det rörde sig främst om distinktionen mellan verksamhetsfrågor och personalansvar. Under projektets gång har därför ansvarsfördelningen mellan projektledaren och stabschefen utvecklats och förtydligats.

Arbetet har under hela projekttiden varit väldigt utvecklingsorienterat. Därför har projektgruppen hållit veckomöten på bestämda tider och med en stående agenda.

Planerings- och lära-kännadag med projektpersonalen.

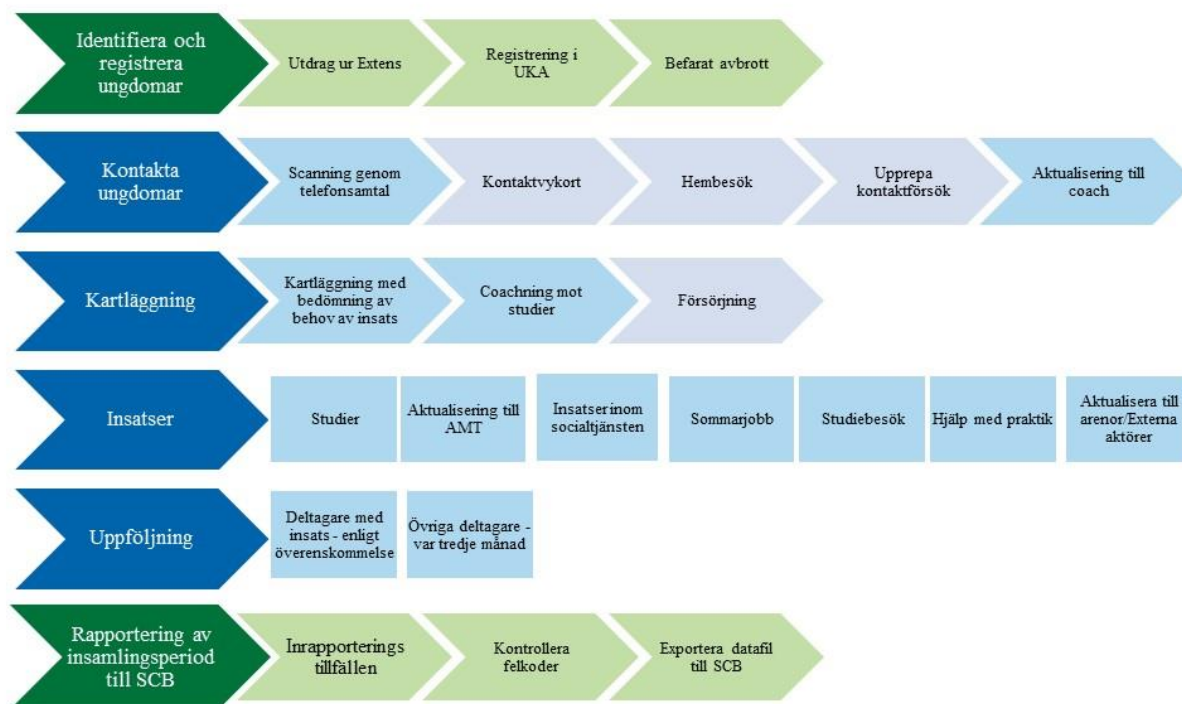
I samband med starten av genomförandefasen genomfördes planeringsdagar med projektgruppen. Syftet var att lära känna varandra och skapa en samsyn kring uppdraget och målbilder. I början av 2019 hölls ytterligare två heldagar med projektgruppen för planering samt gemensam tolkning av rutiner och begrepp. Under projektets gång har ett antal halvdagar ägnats åt olika fokusområden.

Metodbok

Under projekttiden har projektgruppen tagit fram en metodbok för arbete med KAA. Även om rutinerna i den i stor utsträckning är beskrivna utifrån förutsättningarna i Sundsvalls kommun, så har metodboken rönt stort intresse från flera andra kommuner. I metodboken beskrivs flödet kring arbetet med deltagare både ut individperspektiv och ur administrativt perspektiv.

Flödesschema KAA

Senast reviderad 2020-05-28

Bakom varje del i flödet finns sedan rutiner som i detalj beskriver hur den aktuella aktiviteten skall genomföras. Syftet med metodboken är dels att vara ett stöd i coachernas arbete med deltagare, dels att fungera som en bra introduktion för nya medarbetare, men framför allt att kvalitetssäkra verksamheten och säkerställa likabehandling av alla deltagare. Metodboken finns med som bilaga i denna rapport, dock bara med bilageförteckning. Inklusivt bilagor är metodboken på över 100 sidor. De rutiner som utgör underlag till metodboken är under ständig utvärdering och utveckling. Ett arbete har påbörjats för att automatisera mycket av det manuella administrativa arbetet.

Utbildning och lärande möten

Projektmedarbetarna har vid flera tillfällen deltagit i utbildningar och olika former av lärande möten. Hela projektgruppen deltog i utbildningen "Första hjälpen till psykisk hälsa". Det har visat sig att en stor del av de deltagare som är i behov av mer omfattande hjälp lider av någon form av psykisk ohälsa.

Coacherna har utbildat sig i MI Motiverande samtal. Projektet har varit representerat på flera av Skolverkets konferenser om KAA och MUCF:s konferenser om ungas utmaningar och möjligheter. Representanter från Skolverket har även kommit till Sundsvall för möten med länsnätverket för KAA. Projektgruppen har även deltagit i länsnätverkets träffar.

Ett viktigt nätverk har varit förvaltningsrådet för det administrativa systemet UKA som använts i verksamheten. Systemet ägs gemensamt av de brukande kommunerna genom Sambruk. Här har framförallt frågor av administrativ och systemtekniks natur hanterats. Men väldigt mycket har bäring på det dagliga arbetet med KAA och har lett till metoddiskussioner.

Projektet har även varit representerat i ett flertal övriga utbildningar och konferenser, till exempel rikskonferens för SSA, Mittlärande mm.

Den 5 februari 2019 genomfördes en workshop kring orsaker till avbrott från gymnasieskolan. På workshopen fanns representanter från Sundsvalls gymnasium samt från en del fristående gymnasieskolor, arbetskonsulenter från FAVI, Arbetsförmedlingen, Riksförbundet för social och mental hälsa, kommunala aktivitetsansvaret, stabschef och skoldirektör. Totalt var det ett fyrtiotal deltagare i workshopen.

En uppföljande workshop hölls den 28 oktober 2019. Deltagare denna gång var skolledare och elevhälsopersonal från de kommunala och fristående gymnasierna i Sundsvall. Representanter för projektet Plugin var engagerade som föreläsare.

Projektledaren har genomgått ESF:s projektledarutbildning och haft stöd i rollen från en extern konsult.

Representanter för projektet har deltagit i Skolverkets konferenser om kommunala aktivitetsansvaret. Vi har även deltagit på MUCF:s konferenser om ungas utmaningar och möjligheter.

Skolverket har även kommit till Sundsvall och träffat länsnätverket för KAA.

Arbetet med deltagare

När det kom till fysisk placering av verksamheten hade vi tidigt en bestämd uppfattning. Vi skulle inte sitta i kommunhuset och vi skulle inte sitta på någon gymnasieskola.

Många av de ungdomar som vi skulle söka upp, har ett problematiskt förhållande till gymnasieskolan, eller skolan över huvud taget. Och att sitta i kommunhuset skulle vara alldeles för svårtillgängligt.

Lösningen blev att vi fick flytta in centralt i Sundsvall på Arbetsmarknadstorget. Arbetsmarknadstorget var en samverkansplattform för Socialtjänsten, förvaltningen för arbete, vuxenutbildning och integration, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Regionen.

Arbetsmarknadstorget var inte bara en formell samverkansplattform. Det var även en fysisk plats där arbetskonsulenter, arbetsförmedlare, arbetsmarknadshandläggare, handläggare från Försäkringskassan, arbetsterapeuter, psykologer, företagskoordinatorer, arbetsmarknadscoordinatorer och handläggare av ekonomiskt bistånd sitter i samma lokaler. Och numera även KAA-verksamheten.

Placeringen på Arbetsmarknadstorget symboliserar den kanske största framgångsfaktorn för Drivkraftspunkten. Samverkan.

Inom det kommunala aktivitetsansvaret och projekt Drivkraftspunkten finns ingen verksamhet eller arenor utöver coachernas och SYV:s individuella arbete med deltagare.

Som vi tidigare nämnt så har arbetet med deltagare präglats av ett stort behov av individuella anpassningar. Grundbulten i coacherna arbete har varit att, utifrån en kartläggning av nuvarande situation, hitta möjliga vägar vidare mot studier eller arbete. Och sedan lyckas motivera deltagaren till att ta dessa steg. De deltagare som coacherna arbetet mest med har stått långt ifrån både arbete och studier.

Coachernas och SYV:s arbetsinsats, innan en samverkan blivit aktuell, har varierat väldigt mycket. Det har handlat om allt ifrån några dagar till månader innan deltagarna varit mogna för att ta nästa steg i riktning mot studier eller arbete.

Och det är just i mötet med deltagare som tjuvningen och frustrationen i arbetet ligger. Mötet med den avhoppade ungdomen som inte har en fortsatt utbildning i sin världsbild. Och efter några möten kommer underfund med att hen nog ska bli advokat.

Eller deltagaren med världens sämsta självförtroende som får en praktikplats och hittar motivationen till att skaffa sig en yrkesutbildning.

Eller frustrationen när man vid tredje hembesöket fortfarande får prata med ungdomen genom badrumsdörren, för hen vägrar komma ut därifrån.

Hopplösheten hos deltagaren som blivit utkastad från hemmet och upplever behovet av bostad, försörjning och ett sammanhang som ett oöverstigligt berg.

En av coacherna uttryckte det som att det fantastiska i jobbet är att man inte bara är kurator. Man får se till så det blir action också. Man sitter i positionen att kunna ta vilka kontakter som helst som man tycker behövs.

Så här när en slutrapport ska skrivas är det svårt att ge rättvisa åt alla dom berättelser om motgångar och halleluja moments som varit under resans gång.

Men det här illustrerar litegrann hur rekryteringen till projektet skett. Långt ifrån alla presumtiva projektdeltagare har registrerats i projektet. Och det finns ett par orsaker till det.

Deltagare som inte behöver så kvalificerat stöd, utan kanske mest vägledning åt vilket håll dom ska gå, har ofta inte registrerats. Arbetsinsatsen har då bedömts som liten i förhållande till många andra deltagare. Och det har inte rätt brist på deltagare. Orsaken till att målet för antal deltagare drogs ner, var just att många deltagare kräver mycket arbete.

En annan orsak är att ESF kräver fysisk underskrift av deltagare på närvarorapporter. Många av dessa ungdomar som inte kräver så mycket arbete kanske man bara har något enstaka fysiskt möte med och resten på telefon. Eller att all kontakt sker på telefon. Då har det varit svårt att få in underskrifter. Det här har ju inte heller underlättats av pandemin och inskränkningar i fysiska möten.

Bakgrundsfaktorer

Svårigheter att slutföra gymnasiestudier och att etablera sig på arbetsmarknaden, handlar inte bara explicit om svårigheter i gymnasieskolan. Flera bakgrundsfaktorer påverkar ungdomars möjligheter att lyckas med studier och etablering på arbetsmarknaden. Kunskapen om dessa bakgrundsfaktorer betydelse förklarar också bilden av att en del deltagare kräver så mycket mer arbete från coacherna än andra.

I flera statliga utredningar (SOU 2013:74, SOU 2017:9, SOU 2017:47, Skolverket 2018) konstateras att uppväxtvillkor och familjesituation påverkar skolresultat samt chanserna att fullfölja skolan och att etablera sig på arbetsmarknaden. Unga som varken arbetar eller studerar har i större utsträckning föräldrar med kortare utbildning och svag anknytning till arbetsmarknaden. Unga som varit i samhällets vård är en särskild riskgrupp där det är vanligare att lämna skolan med ofullständiga betyg. Brottlighet i tonåren, överskuldsättning och hemlöshet ökar starkt risken för att senare hamna utanför studier och arbete.

Psykisk ohälsa kan påverka funktionsförmågan och bidra till svårigheter att fullfölja studier. Bland individer som drabbas i senare tonåren är det mer än en fjärdedel som inte fullföljer gymnasieutbildningen. En femtedel av de som drabbas av psykisk ohälsa i barndomen, varken arbetar eller studerar vid 22 års ålder. Statistik visar även att unga som varken arbetar eller studerar har en sämre psykisk hälsa än andra unga. Andelen som får öppen psykiatrisk vård är

tre gånger så hög som bland unga i stort (SOU 2017:9, SOU 2018:11, Socialstyrelsen 2017). MUCF visar i sin rapport "Unga med attityd 2019:3 – Hälsa, fritid och framtid" att tjejer har psykisk ohälsa i större utsträckning än killar.

Det finns ingen registerdata över unga hbtq-personer och gruppen nämns sällan i rapporter om arbetsmarknad och etablering. Men i MUCF:s rapport "Foku 17:3 – Unga hbtq-personer" visar man att gruppen har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Unga hbtq-personer har större erfarenhet av långtidsarbetslöshet än andra unga.

Verksamhet i projektlokalen

När projektet startade tillhörde elever på gymnasiets introduktionsprogram målgruppen för KAA. Detta upphörde genom en lagändring den 1 juli 2018. Inledningsvis hade därför projektet även dessa elever som målgrupp. I samband med detta genomfördes en rad gruppövningar med elever från introduktionsprogrammet i projektlokalen. Det rörde sig om övningar i självkänedom, motivation, inspiration och jobbsökande. Efter att introduktionsprogrammet inte längre tillhörde målgruppen, blev det svårt att hitta naturliga sammansättningar för ytterligare gruppövningar. Deltagarna i projektet har haft ett stort behov av individuell anpassning.

När vi fått tillgång till projektlokalen informerades vi om drop-in verksamhet i den samma, där ungdomar kunde komma in oanmälda och träffa en coach eller en SYV. Vi kunde dock ganska snart konstatera att projektets målgrupp inte nåddes genom drop-in besök. Det var uppsökande verksamhet som gav resultat, så projektlokalen avvecklades.

Drivkraftspunktens projektlokal i centrala Sundsvall.

Samverkan med gymnasieskolorna

Organisatoriskt har Barn- och utbildningsförvaltningen i Sundsvall ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret och har också varit projektägare för Drivkraftspunkten. Men vi ska jobba fristående från den kommunala gymnasieskolan och samverkar lika mycket med den som med de sju fristående gymnasieskolorna i Sundsvall.

En viktig del i att bygga en organisation för KAA-verksamheten, har varit att skapa system för erfarenhetsåterkoppling till gymnasieskolorna avseende avbrott från studier. I början på 2019 började vi arbeta med trepartssamtal vid befarade avbrott. Vi träffade skolan och eleven. I förekommande fall var vårdnadshavare med. I ett samtal berättade eleven och skolan om den uppkomna situationen. Och vi berättade sen om vad det innebär att göra avbrott. Förutsättningar för arbete eller praktik. Som är väldigt begränsade. Ekonomiska konsekvenser. Vilka effekter får det på den enskildes och på familjens ekonomi?

Vi ville inte göra frågan om avbrott eller inte till en i första hand ekonomisk fråga. Men det är viktigt att man har konsekvenserna av sitt val klara för sig.

När vi började med dessa trepartssamtal kunde vi ganska snart se en nedgående trend i antalet avbrott från gymnasiet.

Läsåret 2018-2019 gjordes 162 avbrott från gymnasier i Sundsvall. Läsåret 2019-2020 var samma siffra 117. En minskning med 45 st, eller 28%. Minskningen har varit tydlig trots att antalet trepartssamtal minskat. Det tror vi kan delvis förklaras med att samtalen inneburit ett lärande, inte bara för oss, utan även för skolans personal. Tillsammans har vi skapat förutsättningar för mer upplysta val i samband med befarade avbrott.

Representanter för projektet har vid ett flertal tillfällen träffat skolledare på gymnasieskolorna i Sundsvall och beskrivit vår bild av anbrotten samt erfarenheter från samtal med avbrottselever. Vi har även försökt hitta så gemensamma rutiner som möjligt i samband med avbrotthantering. I Sundsvall finns, förutom den kommunala gymnasieskolan, sju fristående gymnasieskolor. Behovet av samordning har varit stort.

Övrig samverkan

De vidare stegen har inneburit anvisning till någon aktivitet för ett närmande till arbetsmarknaden eller studier. Här har våra samverkansparter spelat en avgörande roll. Dessa har även många gånger varit viktiga för att komma i kontakt med målgruppen. Till exempel kan socialtjänsten eller fältassistenter ha haft information som är nödvändig för att etablera en kontakt med deltagare. Listan på samverkansparter kan göras lång.

Några av alla de samverkansparter som varit aktuella för projektet.

De som vi har haft mest samverkan med kring deltagare är arbetskonsulenterna på Arbetsmarknadstorget. Exempel på övriga samverkansparter är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Försörjningsstöd, I-Kraft (tidigare Ung Kraft Arena), Näringslivskoordinatorer, Region Västernorrland (BUP, affektiva enheten, habiliteringen), Rehabvägledare, ESF-projektet Romer till arbetsmarknaden, Socialtjänstens mottagningsgrupp, Ung Kraft, Vuxenutbildningen, Ålsta Folkhögskola.

En framgångsfaktor som vi identifierat är närvaron av en SYV i projektgruppen. Detta har föranlett en förändring i implementeringsplanerna. Från början var planen att det vi projektets slut skulle finna tre coacher kvar i KAA-organisationen. Det har nu ändrats till att en av dessa tre tjänster blir en kombinerad SYV- och coachtjänst.

4R-analys

För att säkerställa att projektets arbete är tillgänglighetsanpassat, jämlikt och icke diskriminerande, har en 4R-analys genomförts. 4R står för representation (målgrupp), resurser (vad ska mätas?), realia (rådande normer) samt realisera (ny vision). Analysen föregicks av två workshops som leddes av en extern konsult. 4R-analysen hade fyra fokusområden.

Fokusområde 1 Tilltal i möten

Genom medhörning, återkoppling och reflekterande möten skapas medvetenhet om hur vi tilltalar deltagare och andra. Frågeställningarna lyftes på veckomöten och behöver läggas in i återkommande.

Fokusområde 2 Analys av tryckt och elektroniskt material

Tillgänglighets/exkluderande analys av bilder som används i tryck och elektroniskt. Jämställdhetsanalys av texter som används i tryck och elektroniskt. Här har vi använt oss mycket av Region Värmlands material "Schyst!". Projektgruppen genomförde två workshops plus mellanliggande arbete inom detta fokusområde.

Fokusområde 3 Arbetsinsats fördelat på deltagarnas ålder och kön

En e-tjänst togs fram där coacherna enkelt kunde registrera sin arbetsinsats under specificerade mätperioder. Utifrån detta kunde vi se och analysera hur coacherna fördelar sin resurser i form av direkta möten och kringarbete mellan deltagare av olika kön och ålder. Resultatet redovisas i bilagan "Arbets- och studiecoachernas resursfördelning, En del i 4R-analysen".

Fokusområde 4 Analysera och synliggöra deltagarnas förflyttning fördelat på kön och ålder

Här gjordes en analys av deltagarnas socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Vi kunde se vilka områden i kommunen deltagarna kom ifrån, vilka skolor dom gått på samt eventuell korrelation mellan detta och vilka förflyttningar de gjorde mot studier och arbetsmarknad. Resultatet redovisas i bilagan "Delrapport måluppföljning projekt Drivkraftspunkten mars 2020".

Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Kommunens aktivitetsansvar är den typen av verksamhet som helst ska göra sig själv överflödig. Arbetet är en konsekvens av att skolan inte lyckats lotsa alla ungdomar till en gymnasieexamen och i den bästa av världar skulle KAA inte behövas.

Detta utgör också en förutsättning för det tveeggade förhållningssätt till information och kommunikation som genomsyrar verksamheten. Det är viktigt att nå ut till samverkansparter med information om hur KAA fungerar och hur vi tillsammans kan göra tillvaron så friktionsfri som möjligt för de ungdomar som verkligen behöver stöd. Däremot vill vi inte kommunicera KAA-verksamheten som ett alternativ till att studera för de som inte verkligen behöver stödet. Första alternativet måste alltid vara studier. Sen finns det många omständigheter som gör att det inte fungerar.

Olika målgrupper

Kommunikationen kring drivkraftspunkten har varit lite olika avseende målgrupp 1 och målgrupp 2. För målgrupp 1 gäller antagandet i förra stycket i högre grad, eftersom deltagarna i den målgruppen kommer antingen från gymnasieskolan eller saknar gymnasieutbildning. Därför har kommunikationen kring målgrupp 1 varit väldigt inriktad på omständigheter kring gymnasiestudier. Avbrott från gymnasieskolan, psykisk ohälsa, studievägledning för komplettering till examen etc. Målgrupp 1 har vi även haft kontroll på vilka som ingår i. Målgrupp 2 har varit betydligt svårare att identifiera. Därför har kommunikationen även haft en annan karaktär. Eftersom alternativet här ofta varit arbetslöshet, så har budskapet varit ett annat

Huvudsakligen har kommunikationen skett via kommunens hemsida och personliga möten med samverkansparter. Vi har vid ett flertal tillfällen träffat våra samverkansparter i form av aktörer på Arbetsmarknadstorget, socialtjänsten, Arbetsförmedlingen, gymnasieskolornas skolledare och elevhälsopersonal. Eftersom den stora kommunala gymnasieskolan och alla sju fristående gymnasieskolor organiserats på lite olika sätt, har ett stort mått av anpassad information behövts för att nå fram. Samtidigt har vi ansträngt oss för att samma information skall nå rätt funktion hos de olika samverkansparterna. Det har även gällt när vi letat oss fram inom den kommunala organisationen eller hos Arbetsförmedlingen.

I ett försök att säkerställa likformig och korrekt information till alla gymnasieskolor, inrättades ett digitalt samarbetsrum, där information kring befarade och faktiska avbrott från gymnasiet fanns tillgänglig. Användandet bland skolorna har dock inte blivit vad vi önskade.

Workshops, konferenser och studiebesök

Vid deltagande på de olika workshops och konferenser, som till stor dels beskrivs under ”Arbetsätt”, har vi tagit tillfället att informera om Drivkraftspunkten och KAA. Här har vi varit noga med att beskriva verksamheten utifrån det tveeggade dilemma som beskrivs

inledningsvis. Dessa sammanhang har vanligtvis varit möjligheter att nå externa nyckelpersoner, för att påverka våra egna möjligheter att framgångsrikt arbeta med projektet.

Även allmänt hållna konferenser och workshops om till exempel avbrottsproblematik, har gett samverkansparter ökad kunskap om Drivkraftspunkten och KAA, även om det inte varit det explicita budskapet.

Studiebesök har skett både av Drivkraftspunktens personal hos andra aktörer, samt av externa aktörer hos oss. Projektpersonalen har gjort ett stort antal studiebesök hos olika samverkansparter och externa aktörer för ökad kunskap om vilka möjligheter vi haft att lotsa deltagare vidare mot studier och arbete.

Flera kommuner har gjort studiebesök hos oss för att ta del av vårt sätt att organisera arbetet. Både när det gäller det praktiska arbetet med deltagare, samverkan med andra aktörer som rutinarbetet som är grunden till metodboken. Vi har delat med oss av erfarenheter och rutiner till de som velat få dessa.

Karlstads kommun på besök hos Drivkraftspunkten.

Två nätverk som projektet varit delaktiga i under hela projektiden är länsnätverket för KAA, som Kommunförbundet Västernorrland håller i, och nätverket av kommuner som använder UKA-systemet för administration av KAA. I båda dessa nätverk har vi vid träffar, och digitalt, informerat om projektets verksamhet och hur vi utformat arbetet.

Projektresultatet

Projektets resultat dokumenteras både i denna slutrapport och i de externa utvärderarnas fyra rapporter, tre delrapporter och en slutrapport. Vi har även dokumenterat resultatet av 4R-

analysen i en rapport. Resultaten presenteras internt för projektgruppen och styrgruppen. Både Barn- och utbildningsnämnden och Individ- och arbetsmarknadsnämnden får resultaten presenterade vid sina möten i april 2021. En särskild presentation kommer att hållas för förvaltningsledningen inom BoU. Den 26 mars presenterar vi, tillsammans med de externa utvärderarna, projektets resultat i en digital konferens. Till den är ca 200 intressenter inbjudna.

Uppföljning och utvärdering

Genom hela projektet har vi haft ett nära samarbete med de externa utvärderarna Payoff. I ett tidigt stadium deltog dom i diskussioner kring validitet och reliabilitet i projektets målformuleringar. Detta ledde till några justeringar, som omnämns i delen ”Projektidé och resultat”. Payoff har deltagit vid flera styrgruppsmöten och presenterat sina delrapporter. På så vis har de aktivt bidragit till ökad kunskap om projektet hos styrgruppen. Projektledningen har minst en gång i månaden haft avstämningsmöten med de externa utvärderarna. Det har gett projektledningen möjlighet att snabbt återkoppla utvärderarnas iakttagelser till projektgruppen, och vid behov tagit hänsyn till dessa i planeringen av det fortsatta arbetet.

Payoff har levererat tre delrapporter och en slutrapport för projektet, som finns med som bilagor till denna slutrapport. Tack vare den kontinuerliga kontakten mellan projektledningen och utvärderarna, samt delrapporterna från Payoff, har projektledningen fått mycket god hjälp att hålla koll på resan mot projektets mål.

Projektet har varje månad levererat statistik och lägesrapporter till ESF och till styrgruppen. Till styrgruppsmötena har även djupare analyser presenterats. I mars 2020 gjorde projektledningen en större analys av projektdeltagarnas sysselsättning, bakgrund och genomströmning. Dessa rapporter har, sammantaget med resultaten från 4R-analysen, varit viktiga redskap för att följa utvecklingen och kvalitetssäkra projektet.

4R-analysen har dels lett till konkreta resultat, som projektgruppen kunnat förhålla sig till i sitt fortsatta arbete. Dessutom har den stimulerat till diskussion och reflektion kring frågor om jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering.

Användande av resultat

Projekt Drivkraftspunktens projektmål har varit en väl fungerande implementerad KAA-verksamhet. Det innebär att projektets resultat på ett mycket konkret sätt kommer att användas i den ordinarie verksamheten. Det rör sig om allt från rutiner för administration, samverkansformer, praktiskt arbete med deltagare, mötesstrukturer, rapporteringssystem till kvalitetsarbete. Det område som inte direkt kommer att användas i det ordinarie arbetet är arbetet med deltagare i målgrupp 2, som fyllt 20 år. Där kommer vi i stället att ha stor nytta av den samsyn på övergången från KAA till andra aktörer som utvecklats under projektets gång.

För att projektets resultat skall kunna förvaltas på bästa sätt, har ett medvetet arbete mot implementering skett under hela projektiden. I metodboken har mycket av projektets arv samlats på ett strukturerat och lättillgängligt sätt. Den ordinarie verksamheten kommer att arbeta efter ett årshjul där översyn och, vid behov, uppdatering av rutiner planeras in. Metodboken ska vara ett levande dokument som utvecklas tillsammans med verksamheten.

Tidigt i projektet etablerades verksamheten som en del av Arbetsmarknadstorget. Det har gjort att samverkansformer och lättillgänglig kommunikation med arbeidskonsulenter, socialsekreterare, arbetsterapeuter, arbetsförmedlare, arbetsmarknadshandläggare, företagskoordinatorer, psykologer, vuxenutbildningens SYV, försäkringskassans handläggare och regionens samordnare etablerats på ett bra sätt.

När det gäller allmänhetens kännedom om projektet, så begränsas arbetet där till att information skall finnas tillgänglig för den som söker den. Företrädesvis via kommunens hemsida. Här återkommer informationsdilemmat som beskrivs i ”Kommunikation, spridning och påverkansarbete”. Däremot har informationsinsatser gjorts för att de som professionellt behöver komma i kontakt med KAA lätt ska kunna göra det. Efter projektets slut kommer även den ordinarie KAA-personalen att förvalta den modell för fördelning av kontakten med olika samverkansparter som tagits fram.

I all kontakt med samverkansparter, och andra intressenter, har vi varit tydliga med att projektet kommer att fortsätta i en ordinarie KAA-verksamhet som i stort kommer att fungera likadant som projektet vid projektslut.

En konkret erfarenhet från projektet som omsätts i ordinarie verksamhet är behovet av en SYV i KAA-organisationen. Det som från början var tänkt som tre coachtjänster post Drivkraftspunkten, har nu blivit två coachtjänster och en kombinerad coach/SYV tjänst.

Styrgruppens sammansättning har varit en framgångsfaktor i utvecklingen av verksamheten. Den har också haft stor betydelse för etablerandet av de väl fungerande samverkansytorna och kontakterna i samverkande organisationer. Det forum för övergripande frågor som styrgruppen utgjort är styrgruppen och projektledningen överens om att bevara på något sätt.

Därför kommer fortsättningsvis den övergripande samordningen av KAA att ligga hos den strategigrupp som samordningsförbundet inrättat.

Styrgruppen har också varit ett viktigt medel för att förankra projektet hos våra viktigaste samverkansparter. Dom har blivit delaktiga i projektets intressen. Eftersom Barn- och utbildningsförvaltningen varit projektägare, har det varit naturligt att förankra projektet i förvaltningsledningen. Detta har bland annat öppnat dörrar in till gymnasieskolorna i Sundsvall.

Kommentarer och tips

Vi har några erfarenheter som vi gärna delar med oss av. Tydliga roller är viktigt i ett projekt. Alla i projektgruppen måste förstå projektet och vad man vill åstadkomma med projektet. Vi har haft en del personalomsättning under projektet. Då märks det tydligt att man måste upprätthålla medvetenheten om idén och syftet med projektet.

Projekt Drivkraftspunkten har legat väldigt nära ordinarie verksamhet. Då har det blivit uppenbart hur viktigt det är att kunna tydliggöra projektledning, arbetsledning och personalansvar. Ansvarsområdena måste vara tydliga. Vem ansvarar för vad?

Att redan från början ha säkrad finansiering för hela projektet har varit guld värt för oss. Även om vi har haft målsättningar för hur många deltagare vi skall ha, så har finansieringen av projektet inte varit avhängigt på att dessa mål till varje pris uppnås. Vi kunde revidera vår målsättning för antalet deltagare utan att det påverkade ekonomin i projektet.

Våra externa utvärderare var med på tåget i princip från projektstart. Det har varit mycket värdefullt. För oss i projektet har det inneburit en speaking partner som kan se verksamheten utifrån och ställa kloka frågor. För utvärderarna har det inneburit att dom redan från början hade en bra förståelse för projektet.

En väl fungerande styrgrupp är oerhört värdefullt när man driver ett projekt. Tänk igenom hur styrgruppen ska sättas samman. Vilka parter kan bidra med kunskap och bra frågeställningar? Finns det dörröppnare som kan vara bra att ha med i styrgruppen? Vart behöver projektet förankras? Ha regelbundna och väl förberedda styrgruppsmöten, men inte för ofta. Styrgruppens medlemmar måste känna att det är viktigt att dom deltar. Samtidigt får det inte bli för krävande så att styrgruppen måste prioriteras bort. Styrgruppen är inga styrelseproffs.

Upprätthåll en bra kontakt med handläggaren på ESF. Vid behov av hjälp eller förändringar i projektet är det så mycket vunnet när handläggaren är väl insatt i utvecklingen. Handläggaren är ofta även en källa för goda råd. Utnyttja det.

Dokumentera och systematisera mycket så ni lätt håller reda på vad som gjorts i projektet och enkelt kan sprida erfarenheter och svara på frågor.

4R-analysen och materialet Schyst har varit ut fantastiskt bra sätt att motivera projektgruppen till reflektion och faktiska åtgärder gällande jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering.

Sist men inte minst, ha roligt och förstå hur viktigt projektet är.

Uppföljning aktualiserade för KAA i Sundsvall 180701-200630

Hans Wiklund 210331

Innehåll

Bakgrund	3
Tidsperspektiv	3
Deltagarnas sysselsättning.....	4
Bakgrundsfaktorer	6
Skolbakgrund	8
Grundskolor.....	9
Gymnasieskolor.....	10

Bakgrund

Projekt drivkraftspunkten är ett projekt huvudsakligen finansierat av Europeiska Socialfonden och delfinansierat av Sundsvalls kommun, Barn- och utbildningsförvaltningen samt Samordningsförbundet Sundsvall.

Projektet pågår från 180201-210331. Genomförandefasen avslutas 210131. Projektet riktar sig till ungdomar mellan 16-24 år som saknar en gymnasieexamen. Målgruppen är indelad i två målgrupper. Målgrupp 1 är ungdomar 16-19 år och målgrupp 2 är ungdomar 20-24 år.

Det övergripande målet med Drivkraftspunkten är att höja utbildningsnivån i syfte att på sikt öka hållbar egenförsörjning hos målgruppen.

Projektmålet är att implementera en väl fungerande organisation för Kommunens aktivitetsansvar för ungdomar (KAA) som väl möter behoven hos målgruppen.

Ungdomar omfattas av KAA om de är folkbokförd i Sundsvalls kommun, har fullgjort skolplikten, inte har fyllt 20 år, inte är inskrivna i gymnasieskolan samt inte har en gymnasieexamen, gymnasiesärskolebevis eller motsvarande. Under projektets genomförandefas har 245 deltagare skrivits in i projektet i målgrupp 1. Alltså ungdomar som omfattas av KAA. Av flera anledningar, som framgår av projektets slutrapport, har ca 34% av de som omfattats av KAA skrivits in i projektet. Men projektets organisatoriska projekt mål avser samtliga som är aktuella för KAA.

För att kunna bedöma uppfyllandet av projektmålet, måste nyttorealiseringsen av projektets insatser sökas i den implementerade ordinarie KAA-verksamheten. Därför har denna studie av ungdomar aktuella för KAA gjorts inom ramen för Drivkraftspunkten, men oavsett om de varit inskrivna i projektet eller inte.

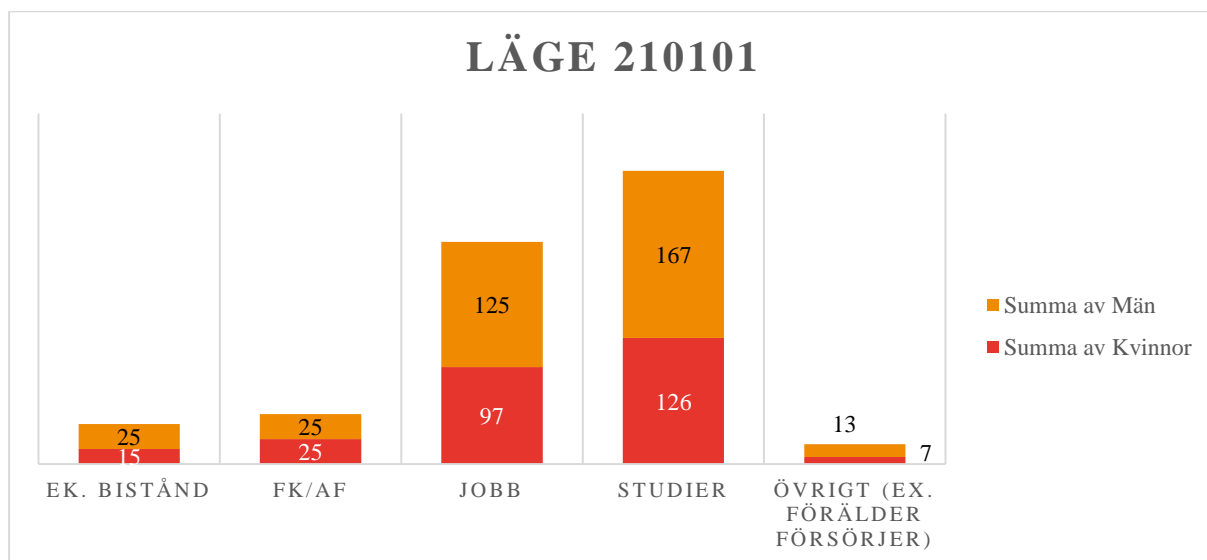
Tidsperspektiv

Projektets genomförandefas löpte från juni 2018 till januari 2021. Denna uppföljning har avgränsats till ungdomar som blivit aktualiserade för KAA under perioden 180701-200630. Anledningen till det är att två år ger ett tillräckligt stort underlag för att kunna se någon trend i resultaten av arbetet med KAA. Genom att uppföljningen sker vad som hänt med ungdomarna fram till årsskiftet 2020/2021, så har de som senast blev aktuella för KAA hunnit vara föremål för KAA i upp till sex månader.

Deltagarnas sysselsättning

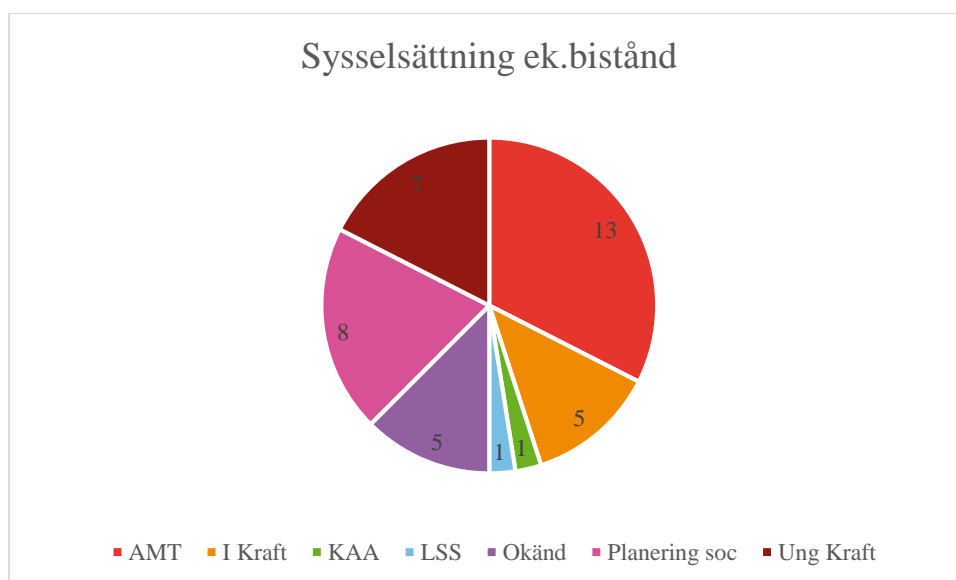
Vi har tittat på vilken sysselsättning de ungdomar som blev aktuella för KAA mellan 180701 och 200630 hade vid årsskiftet 2020/2021.

Under perioden 180701 till 200630 blev 625 ungdomar aktuella för KAA i Sundsvall. Vid årsskiftet 2020/2021 hade 47% (293 st) påbörjat eller återupptagit studier på gymnasienivå. 36% (222 st) arbetade. 12% (77 st) var fortfarande föremål för KAA. 3% (19 st) hade kompletterat sina studier och erhållit en gymnasieexamen. 2% (14 st) var inte längre föremål för KAA och vi hade ingen information om sysselsättning vid årsskiftet 2020/2021. Siffran för gymnasieexamen kan vara något högre, då vi inte har tillgång till registerdata för ungdomar som fyllt 20 år under perioden.

Av de som varken arbetade eller studerade vid årsskiftet 2020/2021, försörjdes 40 st genom ekonomiskt bistånd och 50 st via Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. 20 st vet vi inte hur de försörjde sig.

Av de som försörjdes genom ekonomiskt bistånd var 13 st aktualiserade till Arbetsmarknadstorget (AMT), 5 st var aktualiserade till I-Kraft Arena, 1 var bara aktuell hos KAA coach, 1 var föremål för LSS, 5 st hade okänd sysselsättning, 8 st hade planering genom Socialtjänsten och 7 st var aktualiserade till Ung Kraft. Samtliga, utom de fem med okänd sysselsättning, var alltså i en åtgärd som förflyttade dem i riktning mot studier eller arbete.

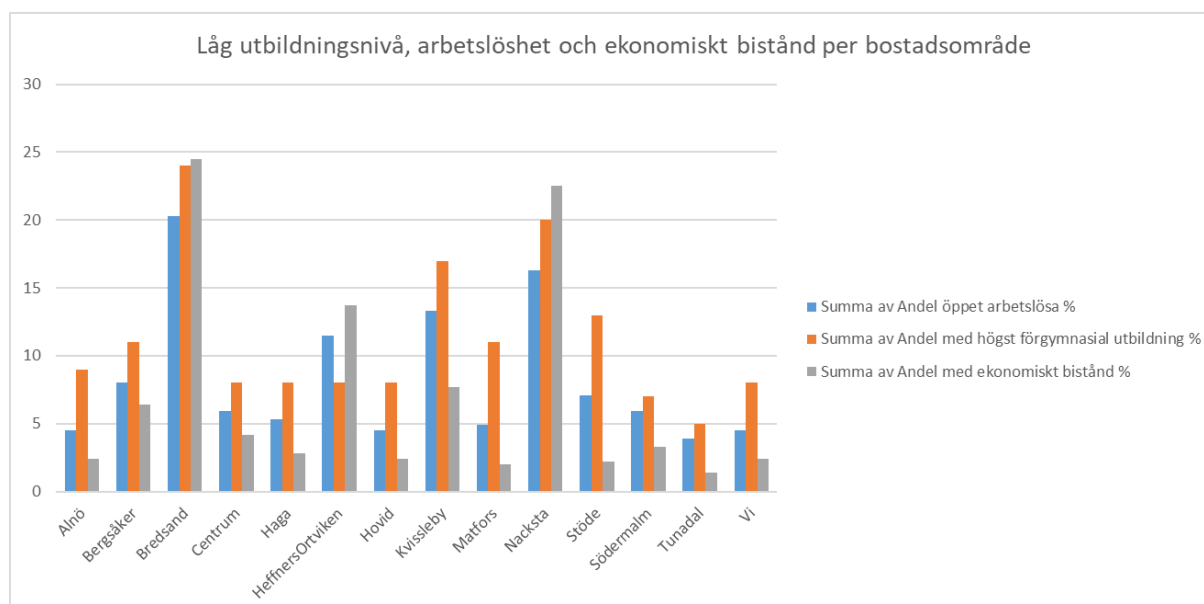
Bakgrundsfaktorer

När vi tittat på bakgrundsfaktorer hos de som blev aktualiserade för KAA under den aktuella tiden, tittade vi både på bakgrundsfaktorer i de bostadsområden som de kom ifrån och individuella faktorer i form av studier.

För bostadsområdena har vi valt följande bakgrundsfaktorer:

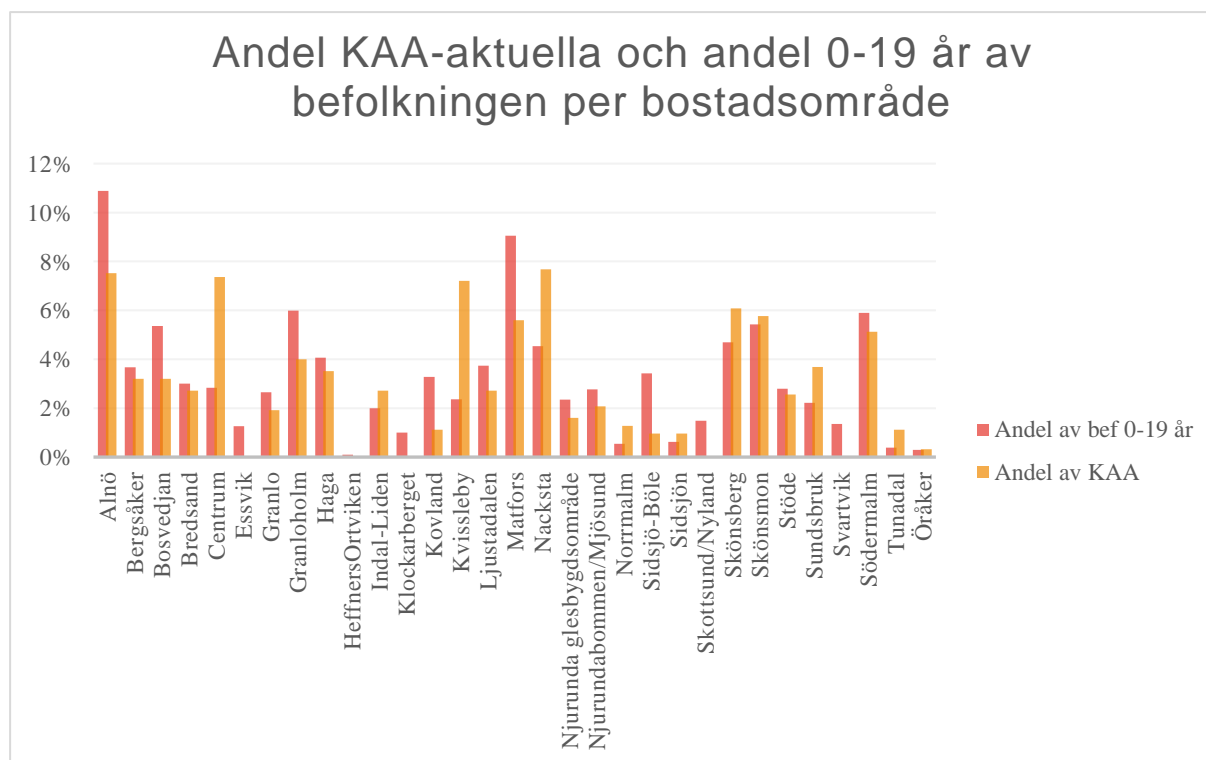
- ✓ Utbildningsnivå i området
- ✓ Andel öppet arbetslösa i området
- ✓ Andel med ekonomiskt bistånd i området

De blå staplarna i nedanstående diagram visar andelen öppet arbetslösa i området. De orangea staplarna visar andelen med högst förgymnasial utbildning i området. De grå staplarna visar andelen som uppbär ekonomiskt bistånd i området. Om vi tittar på vilka bostadsområden som har störst andel innevånare med endast förgymnasial utbildning, öppet arbetslösa och som uppbär ekonomiskt bistånd, sticker Bredsand och Nacksta ut. Tredje största andelarna har Kvissleby.

Intressant i sammanhanget blir det om vi tittar på hur andelen av befolkningen i respektive område som är under 20 år förhåller sig till hur stor andel av de som aktualiserats inom KAA som kommer från respektive område.

De blå staplarna i nedanstående diagram representerar andelen av befolkningen i åldern 0-19 år. De orangea staplarna representerar andelen av de ungdomar som aktualiserats för KAA som kommer från området.

Här kan vi se att Nacksta och Kvissleby, som var bland de tre vi nämnde i förra diagrammet, också är överrepresenterade när det gäller aktualisering till KAA. Bredsand däremot är underrepresenterat när det gäller aktualisering till KAA.

En tydlig anomali är Centrum, som låg lågt i det första diagrammet men har en överrepresentation av aktualisering till KAA.

Skolbakgrund

I det här avsnittet tittar vi det på vi kallar för registreringsorsak. Det vill säga vilken den senast kända studienivån är när individen blir aktuell för KAA.

Registreringsorsaken tala om för oss varför ungdomen blivit aktuell för KAA och de alternativ som finns är:

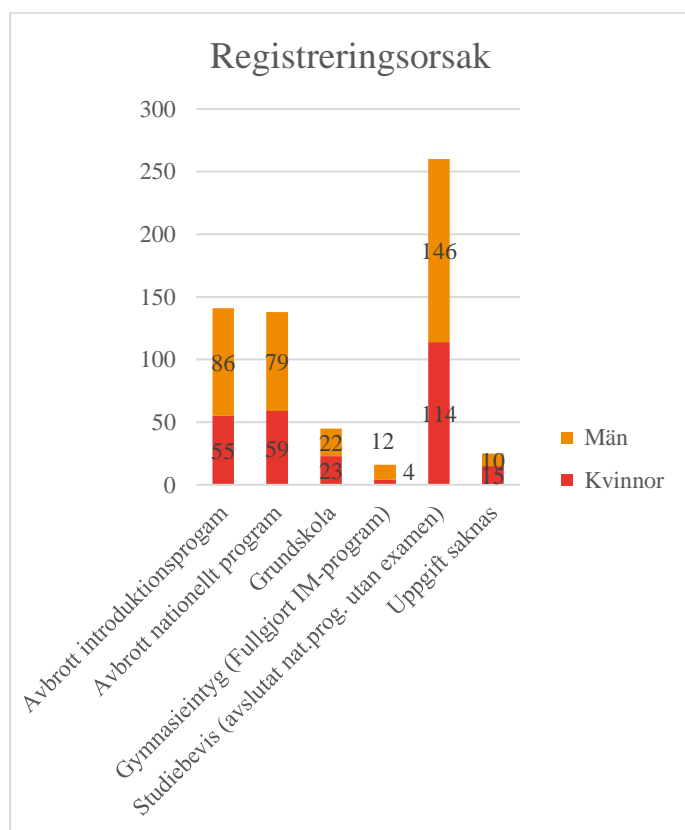
- Avbrott från introduktionsprogram på gymnasiet
- Avbrott från nationellt program på gymnasiet
- Gymnasieintyg (fullgjort introduktionsprogram på gymnasiet)
- Studiebevis (avslutat nationellt program på gymnasiet utan gymnasieexamen)
- Ej påbörjat gymnasieutbildning

141 ungdomar har gjort avbrott från introduktionsprogram och 138 från nationellt program.

16 ungdomar har fullgjort introduktionsprogram och erhållit gymnasieintyg. 260 har slutfört nationellt program utan att erhålla gymnasieexamen och fått ett studiebevis.

45 ungdomar har inte påbörjat gymnasiestudier.

25 ungdomar saknar vi uppgift om registreringsorsak på.

Grundskolor

I Sundsvalls kommun finns det nio kommunala och sju fristående högstadieskolor. Cirka 30% av eleverna i årskurs 9 går på fristående grundskolor. Cirka 70% går på kommunala grundskolor.

Av de 625 ungdomar som blev aktuella för KAA under perioden, har 17% gått på fristående grundskolor och 56% på kommunala grundskolor. Men det är de ungdomar som vi kunnat identifiera grundskola på.

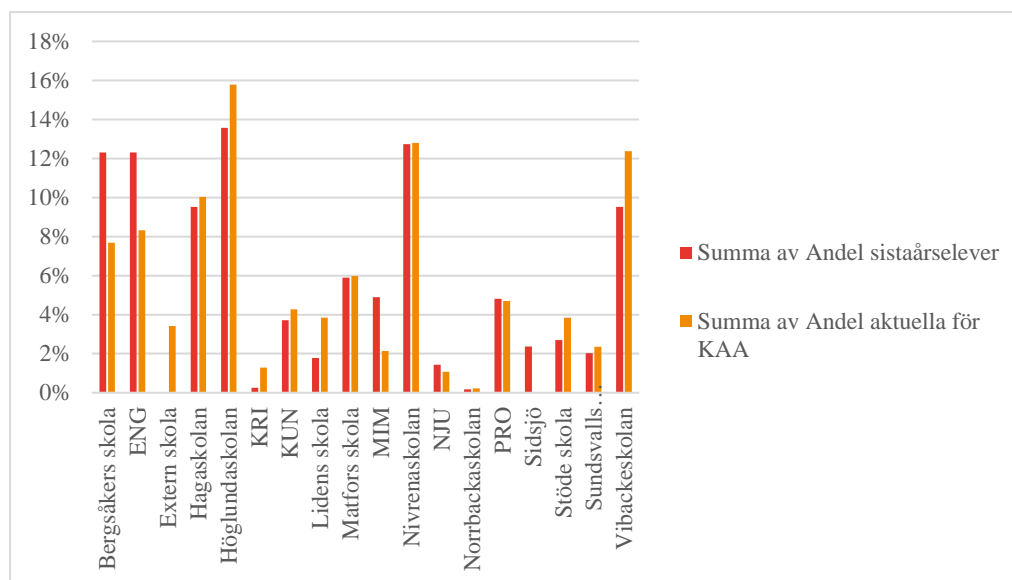
Ett stort antal, 24%, har vi inte säkra uppgifter på vilken grundskola dom gått på. Till stor del kan detta vara nyanlända ungdomar. Men med tanke på hur stor siffran är, så är det sannolikt även många som gått på grundskolor i Sundsvall men där registreringen inte är korrekt. Dessa redovisas som "Okänt" i graferna nedan.

3% av de som varit aktuella för KAA under perioden har gått på grundskola i annan kommun. Dessa redovisas som "Extern".

Tidigare fanns ytterligare tre grundskolor med högstadium, Nacksta, Katrinelund och Ljustadalen. Nacksta har slagits samman med Höglund, Katrinelund med Hagaskolan och Ljustadalen med Vibacke. Dessa redovisas som Höglundaskolan, Hagaskolan respektive Vibackeskolan. Heliås Sidsjön har bytt namn till Sidsjö Fristående Grundskola och redovisas som Sidsjö.

Samtliga uppgifter bygger på vilken högstadieskola deltagarna var inskriven på när de slutade sista året i grundskolan. För att få en uppfattning om hur de olika grundskolorna är representerade bland deltagarna, har antalet elever i sista årskursen och antalet deltagare som gått på respektive skola omvandlats till procent av respektive total. Observera dock att 24% av de som varit aktuella för KAA är "Okända". Även om en stor del av dessa är nyanlända som inte gått på någon grundskola i Sundsvall, kan denna osäkerhet mycket väl påverka skolornas fördelning av aktuella för KAA i relation till totala antalet sistaårselever.

De röda staplarna representerar andelen av sistaårselever i högstadierna i Sundsvall. De orangea staplarna representerar andelen av de ungdomar som aktualiserats för KAA under den aktuella perioden.

Vi kan se att de tre skolor som är överrepresenterade är Höglundaskolan, Lidens skola och Vibackeskolan. Samt i viss mån Stöde skola.

Genom det fria skolvalet kan man inte med säkerhet säga att eleverna kommer från samma bostadsområde som grundskolan ligger i. Den geografiska rörligheten ökar med antalet fristående skolor.

Gymnasieskolor

I Sundsvall finns en kommunal och sju fristående gymnasieskolor. Den kommunala, Sundsvalls Gymnasium, är uppdelad i två enheter, Hedbergiska och Västermalm. Samtliga gymnasieskolor är representerade bland de ungdomar som blivit aktuella för KAA.

Ett utvecklingsområde finns inom verksamhetssystemets redovisning av ungdomar som är aktuella för KAA. I dag kräver en uppföljning av detta ett stort mått av handpåläggning. För att kunna analysera vilka gymnasieskolor och program de som blir aktuella för KAA gått på, måste vi i dagsläget slå upp varje enskild individ i systemet.

En annan faktor som försvårar uppföljningen är det faktum att en del skolor inte skriver ut elever när de borde vara föremål för KAA. Då får dels eleverna den hjälp de har rätt till senare än vad som är tänkt. Dessutom försvårar det möjligheterna att

få en korrekt bild av hur de olika gymnasieskolorna är representerade bland de ungdomar som blivit aktuella för KAA.

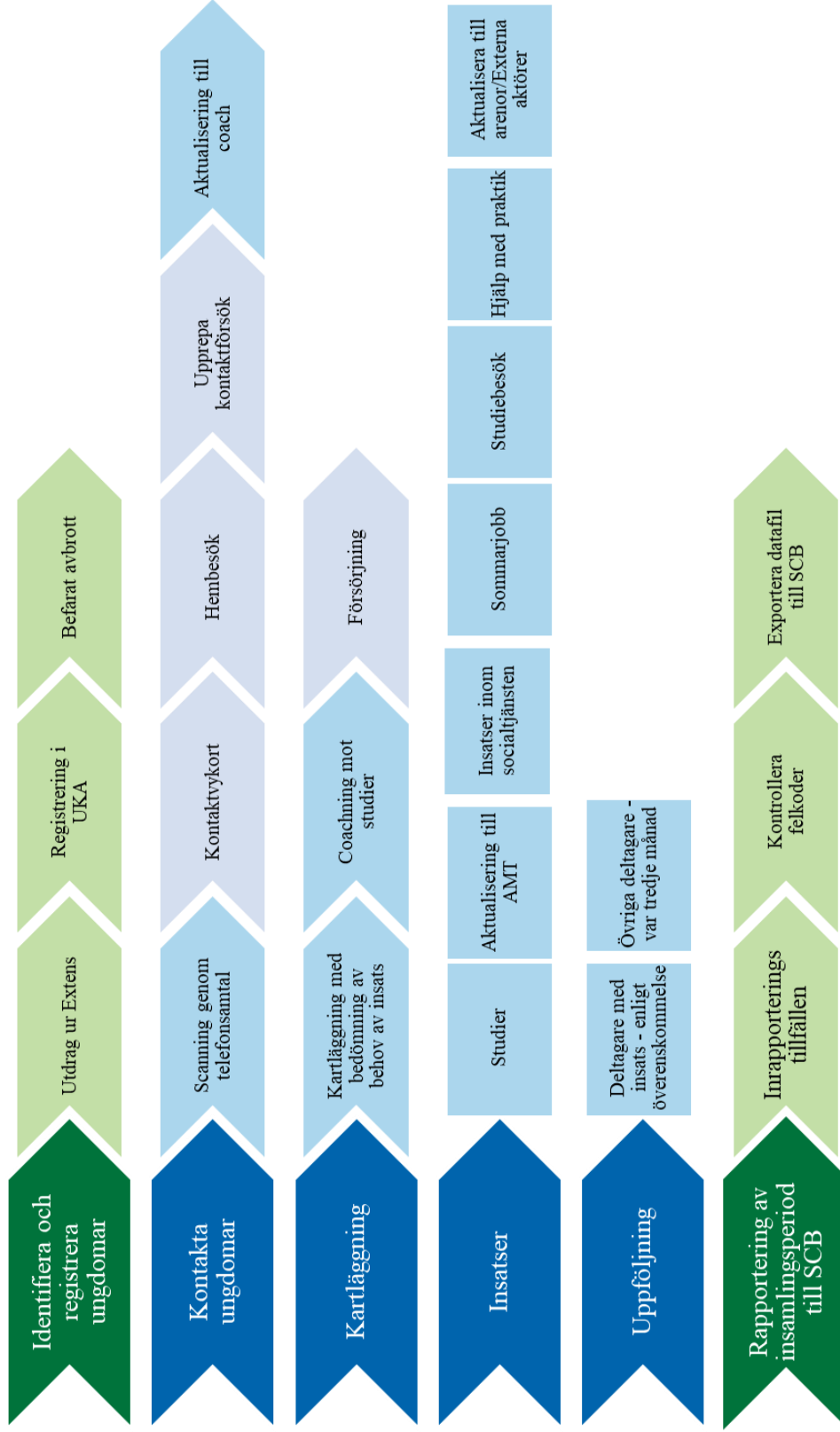
Vi har därför nöjt oss med att i denna uppföljning titta på fördelningen mellan avbrott från nationella program respektive introduktionsprogram bland de som blivit aktuella för KAA. Dessutom har vi tittat på hur stor andel som gått ut gymnasiet med studiebevis och gymnasieintyg. Detta redovisas under rubriken "Skolbakgrund".

Metodbok

Kommunens aktivitetsansvar för ungdomar

Flödesschema KAA

Senast reviderad 2020-05-28

Innehållsförteckning

1. Identifiera och registrera ungdomar	1
1.1 Utdrag ur Extens	1
1.2 Registrering i UKA.....	1
2. Kontakta ungdomar	2
2.1 Befarade avbrott	2
2.2 Scanning genom telefonsamtal	2
2.2.1 Hitta kontaktuppgifter till ungdomar och vårdnadshavare.....	2
2.2.2 Intresserad av stöd från KAA.....	3
2.2.3 Inte intresserad	3
2.3 Kontaktvykort.....	3
2.4 Hembesök	3
2.4.1 Planering inför hembesök.....	3
2.4.2 Material att ta med vid hembesök	4
2.4.3 Orosanmälan till Socialtjänsten.....	4
2.5 Upprepa kontaktförsök	4
3. Kartläggning.....	5
3.1 Kartläggning med bedömning av behov av insats.....	5
3.1.1 Samordnad individuell plan	5
Barn-och utbildningsförvaltningen kan kalla berörda parter till SIP med syfte att samordna insatser för deltagaren om det behövs.	5
3.2 Coachning mot studier.....	5
3.3 Försörjning.....	5
4. Insatser	6
4.1 Studier.....	6
4.1.1 Studieplanering.....	6
4.1.2 Ansökan om särskilda skäl till Vuxenutbildningen.....	6
4.2 Aktualisering till Arbetsmarknadstorget	6
4.3 Insatser inom socialtjänsten.....	6

4.4	Sommarjobb.....	7
4.5	Studiebesök.....	7
4.6	Hjälp med praktik	7
4.7	Aktualisera till arena/Externa aktörer.....	7
4.7.1	Ung kraft	7
4.8	I-kraft arena	7
5.	Uppföljning	8
5.1	Deltagare med insats – uppföljning enligt överenskommelse.....	8
5.2	Övriga deltagare – var tredje månad.....	8
6.	Underhåll av egna deltagare i UKA	8
6.1	Varningar på personsidan	8
6.2	Kontrollera vilka individer som har varningar	9
7.	Rapportering av insamlingsperiod till SCB	10
7.1	Inrapporteringstillfällen	10
7.2	Deltagare med skyddade uppgifter	10
7.3	Kontrollera felkoder	10
7.4	Exportera datafil till SCB	10
8.	Bilagor.....	11

1. Identifiera och registrera ungdomar

Enligt skollagen, 29 kap 9 §, ska kommunen hålla sig informerade om hur de ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar (KAA) är sysselsatta. För att kunna hålla sig informerad måste kommunen identifiera de ungdomar som omfattas av KAA.

Ungdomar som omfattas av KAA är ungdomar under 20 år som är folkbokförda i Sundsvalls kommun och som fullgjort sin skolplikt men som inte studerar på gymnasiet eller motsvarade. Även de ungdomar som lämnat gymnasieskolan utan en komplett gymnasieexamen omfattas av KAA.

Dokument

Rutin - Identifiera ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar

Rutin – Dokumentation i UKA

Rutin – Hantering av deltagare med skyddade personuppgifter

1.1 Utdrag ur Extens

För att identifiera de ungdomar som omfattas av KAA i kommunen görs varje vecka utdrag från Extens. Extens är det verksamhetssystem som används för grundskolan och gymnasiet. I Extens är det även möjligt att få information om aktuell folkbokföringsadress. Detta gör det möjligt att identifiera de ungdomar som är under 20 år och folkbokförda i kommunen men som inte är inskrivna i gymnasieskolan.

Denna information tillsammans med information om gymnasieexamen från den nationella betygsdatabasen BEDA gör det möjligt att identifiera de ungdomar som omfattas av KAA.

1.2 Registrering i UKA

De ungdomar som identifierats som föremål för KAA registreras sedan i verksamhetssystemet UKA i enlighet med skollagens bestämmelse om att kommunen ska föra register över de ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Ungdomar med skyddade personuppgifter skall inte registreras i UKA. Se rutin för detta.

I UKA är det möjligt att löpande dokumentera kontakterna med ungdomen samt de insatser som ungdomen erbjuds.

I och med registrering i UKA ges också möjlighet till statistik samt underlättas den halvårsvisa rapporteringen till SCB om ungdomar som omfattats av KAA. Se kapitel 7 ”Rapportering till SCB”.

2. Kontakta ungdomar

För att hålla sig informerad om sysselsättning hos de ungdomar som omfattas av KAA och uppfylla lagkravet i 29 kap 9 § skollagen kontaktas samtliga ungdomar.

För att få stöd i vad ett första samtal med en ungdom ska innehålla samt hur verksamheten ska presenteras finns dokumentet *Bildstöd i samtal med deltagare*.

Dokument

Bildstöd i samtal med deltagare

2.1 Befarade avbrott

Vid befarat avbrott kan gymnasieskolan beställa ett avbrottssamtal. Vidare insatser från KAA sker inte så länge eleven är inskriven i gymnasieskolan.

Rutiner och information om hur skolan ska hantera befarade och faktiska avbrott finns i samarbetsrummet *Avbrott från gymnasieskolan* på Inloggad.

Eleven registreras inte i UKA så länge de är inskrivna i gymnasieskolan.

Dokument

Rutin – Befarade avbrott från gymnasieskolan

Samarbetsrum *Avbrott från gymnasieskolan* finns på Inloggad

2.2 Scanning genom telefonsamtal

En första kontakt med ungdomen sker via telefon. Är ungdomen under 18 år kontaktas vårdnadshavarna. Syftet med kontakten är att ta reda på ungdomens sysselsättning.

Vid den första kontakten görs en kort scanning utifrån ett antal förutbestämda frågeställningar.

Dokument

Inledande telefonkartläggning

Dokumentation av kortfattad telefonkartläggning

2.2.1 Hitta kontaktuppgifter till ungdomar och vårdnadshavare

De telefonnummer till ungdom och vårdnadshavare som läses in i UKA hämtas från Extens. Dessa telefonnummer går ofta till fasta telefoner eller är telefonnummer som inte längre är aktuella.

För att hitta aktuella telefonnummer kan man söka på följande hemsidor:

- Hitta.se
- Eniro.se
- Mrkoll.se
- Ratsit.se

KAA har också ett förbehåll gentemot socialtjänsten att vi kan kontakta mottagningsgruppen för familje- och vuxenstöd för att se om de har några kontaktuppgifter till ungdomen eller vårdnadshavarna. Andra myndigheter som kan vara behjälpliga med kontaktuppgifter kan vara fältassistenter på Kultur- och fritidsförvaltningen, vuxenutbildningen genom Alvis och arbetsförmedlingen. KAA kan även kontakta ungdomar genom sociala medier.

Dokument

Förbehåll IAF och VOF

2.2.2 Intresserad av stöd från KAA

Om ungdomen är intresserad av det stöd som KAA kan erbjuda arbetar coach vidare med ungdomen genom kartläggning och planering.

2.2.3 Inte intresserad

Om ungdomen inte är intresserad av stöd från KAA dokumenteras detta i UKA och en bevakning/påminnelse om att kontakta ungdomen igen om tre månader läggs in.

Att ungdomen kontaktas igen om tre månader. Individuella bedömningar om hur ofta en ungdom ska kontaktas kan göras utifrån ungdomens situation men det är viktigt att ungdomen kontaktas minst varje kalenderhalvår. KAA ska hålla sig informerad om ungdomens sysselsättning fram tills ungdomen fyller 20 år.

2.3 Kontaktvykort

Om vi inte får kontakt med ungdomen eller vårdnadshavaren efter tre försök per telefon skickas ett kontaktbrev/kontaktkort med uppmaning att höra av sig till KAA.

Om ungdomen är under 18 år skickas ett kontaktbrev till vårdnadshavarna. Är ungdomen över 18 år skickas ett kontaktvykort. I brevet/vykortet beskrivs KAAs uppdrag. Dessutom uppmanas ungdomen/vårdnadshavarna att ta kontakt med den coach som skrivit under brevet.

2.4 Hembesök

Om vi efter utskickat vykort/brev inte fått kontakt med ungdomen eller vårdnadshavaren görs ett hembesök. Två coacher åker då för att besöka ungdomen och på så sätt försöka få kännedom om ungdomens sysselsättning.

Hembesök gäller för alla ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar oavsett orsak till varför de blivit föremål för KAA.

2.4.1 Planering inför hembesök

Hembesök genomförs en gång i månaden och dagar för hembesök bestäms löpande på veckomöte. Vid dessa tillfällen bestäms även vilka coacher som ska göra hembesöken.

De ungdomar aktuella för hembesök sammanställs löpande i ett kalkylblad på M:, *Hembesök*, där det anges vilken dag som är aktuell för hembesök. Tilldelad coach ansvarar sedan för att

skicka ut ett brev/vykort där det framgår vilken dag och ungefärlig tid som hembesöket kommer att ske. Detta skickas ut senast en vecka innan besöket.

Om det vid hembesök eller annat tillfälle framkommer att ungdomen inte bor på den adress som hen är folkbokförd på ska en anmälan om detta göras till Skatteverkets bosättningskontroll.

Hembesök ska ske enligt Arbetsmarknadstorgets handlingsplan för hot och våld.

Dokument

Hembesök – löpande lista över ungdomar aktuella för hembesök

Rutin – Anmälan till Skatteverket och Försäkringskassan

Handlingsplan för hot & våld på Skolhusallén 9

2.4.2 Material att ta med vid hembesök

Följande material ska tas med vid hembesök:

- Hembesökslista
- Broschyr om KAA
- Visitkort
- Samtyckesblankett
- Eventuell enklare kartläggningsskildring

Om vi får kontakt med ungdomen vid hembesöket berättar vi om syftet med vårt besök samt bjuder in ungdomen till ett möte.

Om vi inte får kontakt med ungdomen lämnar vi om möjligt broschyr och visitkort i brevlådan.

2.4.3 Orosanmälan till Socialtjänsten

Om vi inte får kontakt med ungdomen/vårdnadshavarna vid hembesök och ungdomen är under 18 år ska en orosanmälan till socialtjänsten göras. Orosanmälan till socialtjänsten kan också bli aktuellt att göra vid andra situationer.

Dokument

Rutin – Orosanmälan till socialtjänsten

2.5 Upprepa kontaktförsök

Om kontakt inte fås vid hembesök upprepas kontaktförsöken efter 3 månader igen.

3. Kartläggning

3.1 Kartläggning med bedömning av behov av insats

Efter att ärendet har fördelats till coach bokas ett besök med deltagaren för att inleda kartläggningen. Vid det första besöket inhämtas samtycke från deltagaren.

Syftet med kartläggningen är att möjliggöra individuellt anpassade insatser som kan behövas för att motivera ungdomen till en fullständig gymnasieexamen.

Dokument

Bildstöd i samtal med deltagare

Mall - Kartläggning

Samtycke till utbyte av uppgifter mellan myndigheter

3.1.1 Samordnad individuell plan

Barn-och utbildningsförvaltningen kan kalla berörda parter till SIP med syfte att samordna insatser för deltagaren om det behövs.

3.2 Coachning mot studier

Arbets-och studiecoacherna utgår i sitt arbete från ungdomens förmåga, individuella behov och motivation. Coacherna arbetar med flexibla lösningar för varje ungdom och vägleder och motiverar ungdomen utifrån dennes förmåga och mående.

Målet med coachningen är att skapa en individuell planering i syfte att stärka ungdomens självkänsla för att påbörja eller återuppta gymnasiestudier. För att ungdomen ska påbörja eller återuppta studier behövs ibland andra insatser för att öka motivationen till att studera, till exempel genom samtal, praktik, deltagande på arenor etc.

3.3 Försörjning

Arbets-och studiecoach ska ha kännedom om att ungdomarna kan ha möjlighet till följande ersättningar:

- Studiebidrag och studiemedel från CSN
- Ekonomiskt bistånd från socialtjänsten
- Ersättning från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan
- Ansöka om bidrag från minnesfonder och stipendier
- Sommarjobb

Arbets- och studiecoach kan skriva ett underlag att ungdomen har en planering.

Dokument

Mall – Underlag till ansökan om ekonomiskt bistånd

4. Insatser

4.1 Studier

4.1.1 Studieplanering

SYV hjälper till med studieplanering för alla ungdomar under 20 år.

Ungdomar kan aktualiseras till SYV genom att de har ett studiebevis med sig från gymnasiet eller att coacherna aktualiserar ungdomen till SYV för studieplanering.

4.1.2 Ansökan om särskilda skäl till Vuxenutbildningen

Om ungdomen inte har rätt att ansöka till vuxenutbildningen kan SYV och arbets- och studiecoach kan hjälpa till med att ansöka om särskilda skäl för att få studera på Vuxenutbildningen.

Dokument

Rutin – Ansökan om särskilda skäl till Vuxenutbildningen

4.2 Aktualisering till Arbetsmarknadstorget

Om coach bedömer att deltagaren är i behov av de insatser som Arbetsmarknadstorget (AMT) kan erbjuda måste ärendets aktualiseras till AMT.

Aktualiseringen till AMT görs via ett beredningsmöte. Beredningsmötet är varje vecka och på dessa möten träffas representanter från alla samverkande parter på AMT. Inför beredningen ska en aktualiseringsblankett fyllas i.

Dokument

Rutin beredningsmöten Arbetsmarknadstorget
Aktualiseringsblankett beredningsgruppen

4.3 Insatser inom socialtjänsten

Kring vissa ungdomar samverkar KAA med socialtjänsten. Det kan till exempel handla om samverkan med eftervårdsteamet för ungdomar som avslutat HVB-placering. KAA har även kontakt med Stöd och behandling inom socialtjänsten för ungdomar som haft ett missbruk och nu testas regelbundet i väntan på aktualisering till Arbetsmarknadstorget. Stöd och behandling erbjuder även samtalsstöd och kan hjälpa ungdomen att ansöka om bistånd för utökad stöd om de bedömer att behovet finns.

Socialtjänsten kan även erbjuda följande insatser:

- Familjeresursteamet, FRT, som erbjuder stöd till hela familjen
- Haschavvänjningsprogram
- Anhörigstöd

4.4 Sommarjobb

Tillsammans med IAF har KAA möjlighet att prioritera vilka deltagare som ska erbjudas sommarjobb av kommunen. KAA tar kontakt med IAF inför att det är dags att ansöka om sommarjobb.

4.5 Studiebesök

KAA kan anordna studiebesök hos andra aktörer.

4.6 Hjälp med praktik

Praktik ska i första hand förmedlas genom Arbetsmarknadstorget. KAA kan hjälpa till att förmedla praktikplats för de ungdomar som står relativt nära arbetsmarknaden och inte är aktuella för insatser via AMT. Vid praktik kan Arbets- och studiecoach ta hjälp av näringslivskoordinatorer från IAF.

Om KAA förmedlar praktikplats är det viktigt att ett praktikavtal tecknas så att ungdomen är försäkrad under praktiktiden. Om KAA förmedlar praktikplats är KAA också ansvarig för uppföljningen av ungdomen och praktikplatsen.

4.7 Aktualisera till arena/Externa aktörer

KAA kan även aktualisera ungdomar till andra arenor eller externa aktörer.

4.7.1 Ung kraft

Om en ungdom kan anses aktuell för Ung kraft kan ungdomen aktualiseras direkt dit utan att behöva gå via Arbetsmarknadstorgets beredning. Målgruppen för Ung kraft är ungdomar med psykisk ohälsa där det finns ett samordningsbehov. Ungdomen behöver inte ha någon fastställd diagnos för att få ta del av insatserna.

Om det är aktuellt med aktualisering till Ung kraft bokar ansvarig studie-och arbetscoach in ett studiebesök på Ung kraft tillsammans med ungdomen. Om det efter studiebesöket är aktuellt att aktualisera ungdomen till Ung kraft fyller ansvarig studie-och arbetscoach i en aktualiseringsblankett som skickas till arbetskonsulent på Ung kraft.

Vid studiebesöket fås också information om eventuell kö till Ung kraft och då kan diskussion föras om det i väntan på ledig plats på Ung kraft är aktuellt att aktualisera ungdomen till arbetskonsulent på Arbetsmarknadstorget.

Dokument

Uppdragsbeställning

4.8 I-kraft arena

I-kraft arena är en arena med fokus på sysselsättning i väntan på studier eller annan planering som tar vid för deltagaren inom en kortare tid. KAA har platser reserverade på I-kraft arena.

5. Uppföljning

5.1 Deltagare med insats – uppföljning enligt överenskommelse

För deltagare som har en insats förmedlad genom KAA görs uppföljning enligt överenskommelse med den part som ansvarar för insatsen.

5.2 Övriga deltagare – var tredje månad

För deltagare som inte har någon insats genom KAA men som är föremål för KAA ska en uppföljning göras var tredje månad eller efter individuell bedömning minst varje kalenderhalvår där kontakt tas med ungdomen igen för att få information om dennes sysselsättning.

En påminnelse om att ta kontakt med ungdomen igen efter tre månader kan göras i UKA.

6. Underhåll av egna deltagare i UKA

6.1 Varningar på personsidan

När man går in på en individs personsida så signalerar UKA om det finns problem eller potentiella problem för export till SCB. Längst upp på sidan, under namn, personnummer, kön och ålder, finns i så fall röd-, gul- eller grönmarkerade sektioner med text i. Röda sektioner indikerar problem som måste rättas till för att det ska vara möjligt att exportera till SCB. Gula sektioner indikerar potentiella problem vilka bör kontrolleras. Exporten till SCB går dock att genomföra trots dessa varningar. **Oavslutade åtgärder**-sektionen är grön, eftersom att det är förväntat att åtgärder är pågående i systemet, men tanken här är att även dessa kan vara värda att se över innan exporten görs.

Genom att uppmärksamma dessa varningar kan man kontrollera och vid behov åtgärda felet direkt.

De första sex sektionerna, **Problem**-sektionerna, är röda, eftersom dessa hänvisar till registreringar som måste ändras för att exporten ska kunna genomföras.

- Problem: Individer med Ingen sysselsättning (InSys)-angivelse under pågående åtgärd
- Problem: Åtgärdsperioder utan Sysselsättning (SysKontakt)-angivelser
- Problem: Åtgärder utan Grund för att åtgärden upphör (GrundAtgSlut)-angivelse
- Problem: Åtgärder utan Sysselsättning efter åtgärden (SysEfter)-angivelse

- Problem: Åtgärder med samma angivelse under Åtgärd (Atgard) som under Syssetsättning efter åtgärd (SysEfter)
- Problem: Senaste syssetsättning i form av studier (SenSysReg) som innebär en regression

De fyra **Potentiella problem**-sektionerna är gula. Dessa hänvisar till registreringar som *kan* vara aktuella att ändras.

- Potentiella problem: Individer med studiebevissignal från Beda utan studiebevisangivelse (Specifik för Beda-funktionaliteten – ett tillval i systemet)
- Potentiella problem: Individer utan uppgifter under Senaste syssetsättning i form av studier (SenSysReg)
- Potentiella problem: Åtgärder utanför registreringsperioder
- Potentiella problem: Individer utan Syssetsättning (SysKontakt)-angivelser under insamlingsperioden

6.2 Kontrollera vilka individer som har varningar

Genom att klicka på fliken ”Export till SCB” längst upp i UKA, genereras en lista med alla Problem (röda sektioner), Potentiella problem (gula sektioner) och Oavslutade åtgärder (grön sektion). Alla medarbetare som har deltagare i UKA, skall minst en gång i månaden gå igenom denna lista och åtgärda de deltagare i röda sektioner som är märkta med dennes etikett. I förekommande fall åtgärdas även deltagare i gula sektioner. Kontrollera även om någon deltagare som inte befinner sig i åtgärd finns med i den gröna sektionen.

Genom att klicka på deltagaren kommer man till personsidan och kan korrigera problem. När man är klar backar man i webbläsaren så kommer man tillbaka till listan, som då är uppdaterad.

Genom denna månatliga kontroll underlättas arbetet med inrapportering till SCB betydligt.

7. Rapportering av insamlingsperiod till SCB

7.1 Inrapporteringstillfällen

Registrerad KAA-data skall rapporteras in till SCB efter varje insamlingsperiod. En insamlingsperiod är ett kalenderhalvår. Årets första kalenderhalvår skall rapporteras in till SCB senast den 1 september samma år. Årets sista kalenderhalvår skall rapporteras in till SCB senast den 1 februari påföljande år.

SCB skickar ut mail med inloggningsuppgifter inför varje inrapportering.

7.2 Deltagare med skyddade uppgifter

Meddela medarbetarna inom KAA att rapportering till SCB är på gång och att deltagare med skyddade uppgifter skall hanteras enligt dokumentet ”Rutin – Hantering av deltagare med skyddade personuppgifter”.

Dokument

Rutin – Hantering av deltagare med skyddade personuppgifter

7.3 Kontrollera felkoder

Genom att klicka på fliken ”Export till SCB” längst upp i UKA, genereras en lista med alla Problem (röda varningar) och Potentiella problem (gula varningar). Problemen (röda varningarna) måste åtgärdas för att exporten till SCB skall gå att genomföra. Exportknappen aktiveras inte förrän Problemen (röda varningarna) är åtgärdade.

Exporten går att genomföra trots att Potentiella problem (gula varningar) förekommer. Dessa bör dock gås igenom för att upptäcka eventuella felaktigheter.

7.4 Exportera datafil till SCB

Tryck på Exportknappen och välj att spara ner exportfilen som textfil. Öppna INTE filen när den laddats ner till datorn. Filen blir då korrupt går inte att ladda upp på SCB:s hemsida.

Logga in hos SCB enligt instruktioner i deras mail inför insamlingen.

Ladda upp filen på SCB:s hemsida enligt instruktionerna. Om filen innehåller fel så returneras en lista på de rader i filen som innehåller fel. I så fall kan textfilen öppnas i Excel och de aktuella felen identifieras. Dessa rättas sedan i UKA och en ny exportfil laddas ner för att sedan laddas upp hos SCB.

Inför varje insamling av uppgifter publicerar SCB instruktioner och kodförteckningar för aktuell insamlingsperiod på sin hemsida för aktivitetsansvaret.

8. Bilagor

1. Rutin - Identifiera ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar
2. Rutin – Dokumentation i UKA
3. Rutin – Hantering av deltagare med skyddade personuppgifter
4. Rutin – Befarade avbrott från gymnasieskolan
5. Bildstöd i samtal med deltagare
6. Inledande telefonkartläggning³⁶
7. Dokumentation av kortfattad telefonkartläggning
8. Förbehåll IAF och VOF
9. Hembesök – löpande lista över ungdomar aktuella för hembesök
10. Rutin – Anmälan till Skatteverket och Försäkringskassan
11. Handlingsplan för hot & våld på Skolhusallén 9
12. Rutin – Orosanmälan till socialtjänsten
13. Kartläggning
14. Samtycke till utbyte av uppgifter mellan myndigheter
15. Mall – Underlag till ansökan om ekonomiskt bistånd
16. Rutin – Ansökan om särskilda skäl till Vuxenutbildningen
17. Rutiner beredningsmöten Arbetsmarknadstorget
18. Aktualiseringsblankett beredningsgruppen
19. Uppdragsbeställning

Arbets- och studiecoachernas resursfördelning

En del i 4R-analysen

Februari 2020

Innehåll

1	Bakgrund till tidsstudien	3
2	Samtlig registrerad tid	4
2.1	Samtlig registrerad tid fördelat på kön	5
2.2	Samtlig registrerad tid fördelat på ålder	5
2.2.1	Jämförelse mellan åldersfördelning i tidsstudien och ungar aktuella för KAA ...	6
3	Administrativt arbete (kringarbete)	7
3.1	Administrativt arbete fördelat på kön och ålderskategori	7
4	Deltagarkontakt	8
4.1	Deltagarkontakt fördelat på kön och ålder	9
5	Deltagare och samverkanspart	10
5.1	Deltagare och samverkanspart fördelat på kön och ålder	10
6	Samverkanspart	11
6.1	Samverkanspart fördelat på kön och ålder	12

1 Bakgrund till tidsstudien

Under februari månad gjordes en tidsstudie där projektets tre Arbets-och studiecoacher under fyra utvalda mät dagar registrerade hur mycket av sin tid de lade på olika arbetsområden. Vid registreringen angavs även deltagarens kön och ålder.

Studien gjordes med anledning av den pågående 4R-analysen och för att få en uppfattning om hur coacherna fördelar sin tid mellan deltagare med olika kön och ålder.

Underlaget samlades in via en e-tjänst.

De arbetsområden som coacherna kunde registrera nedlagd tid för var:

- Deltagarkontakt
- Administrativt arbete (kringarbete)
- Samverkanspart
- Deltagare och samverkanspart

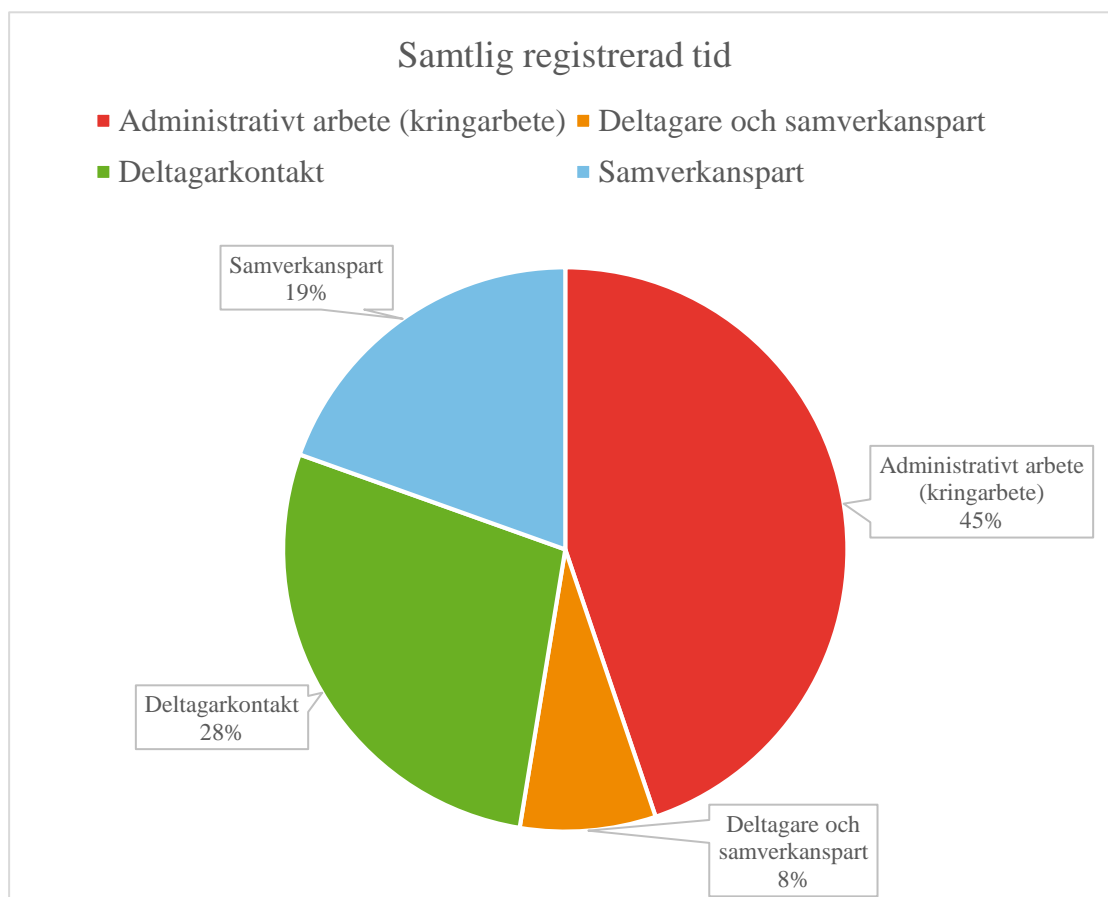
Under följande mät dagar samlades underlag in:

- Onsdag 5 februari
- Måndag 10 februari
- Måndag 17 februari
- Tisdag 25 februari

Under mätdagarna gjordes totalt gjordes 274 registreringar och 3 537 minuter registrerades.

2 Samtlig registrerad tid

Diagrammet visar fördelningen av all registrerad tid under insamlingsdagarna fördelat i de fyra kategorierna *Administrativt arbete (kringarbete)*, *Deltagarkontakt*, *Samverkanspart* samt *Deltagare och samverkanspart*.

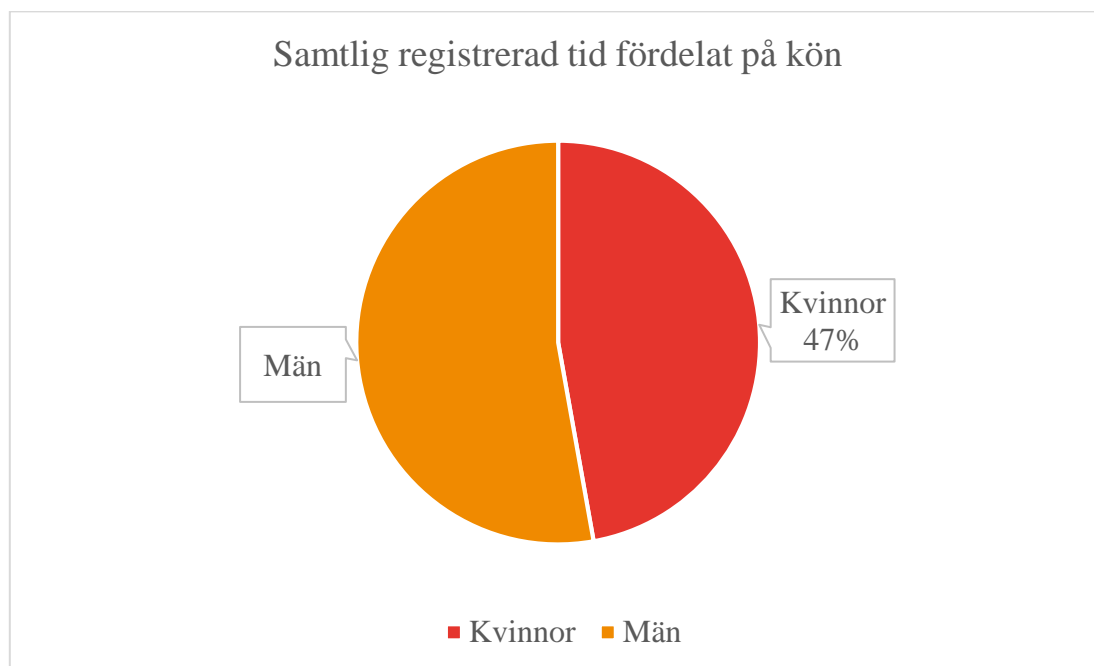

I tabellen nedan presenteras antal registrerade minuter samt antal registreringar per kategori.

Typ av aktivitet	Antal minuter	Antal registreringar
Administrativt arbete (kringarbete)	1 585	136
Deltagarkontakt	986	77
Samverkanspart	691	53
Deltagare och samverkanspart	275	8
Summa	3 537 minuter	274 registreringar

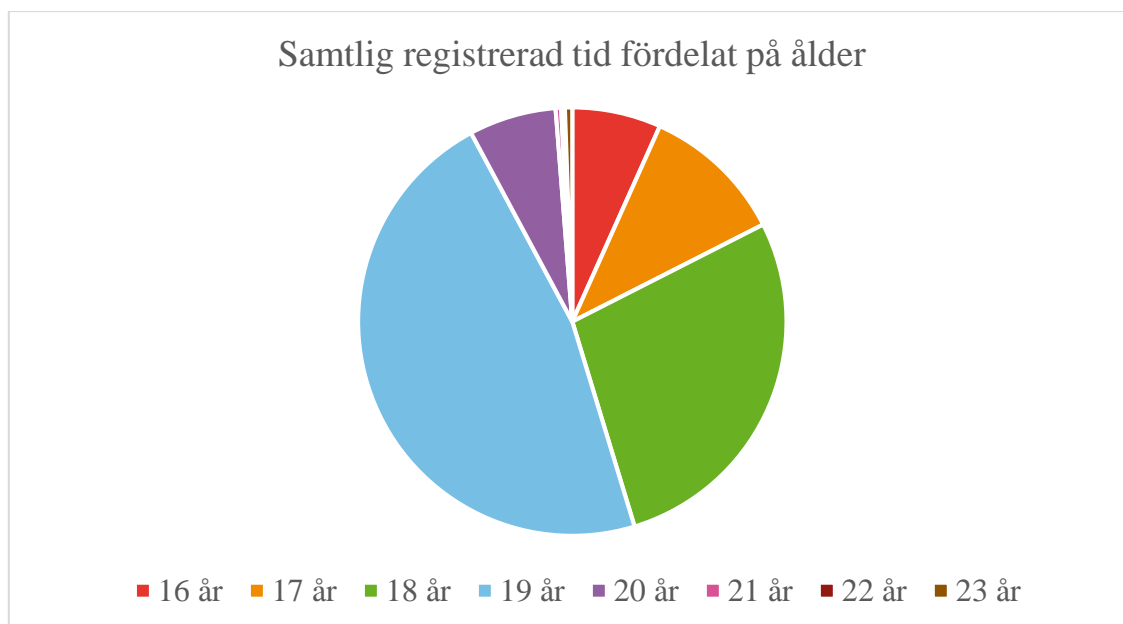
2.1 Samtlig registrerad tid fördelat på kön

Diagrammet nedan visar hur mycket av den samtliga registrerade tiden som lagts på kvinnor respektive män.

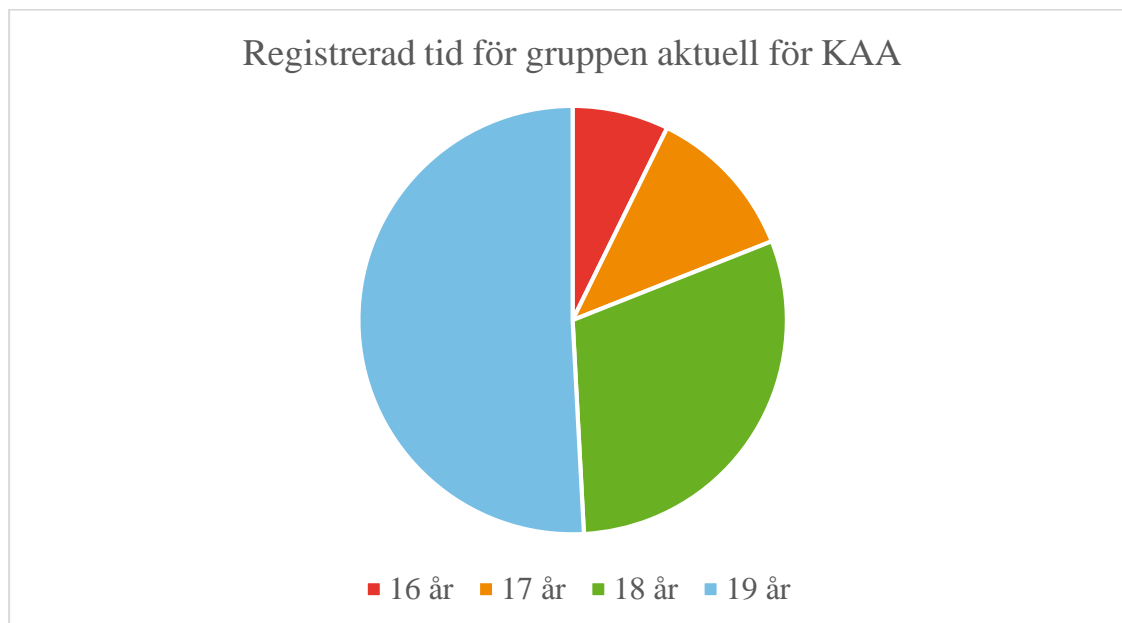
2.2 Samtlig registrerad tid fördelat på ålder

Diagrammet nedan visar hur den samtliga registrerade tiden fördelats utifrån deltagarnas ålder.

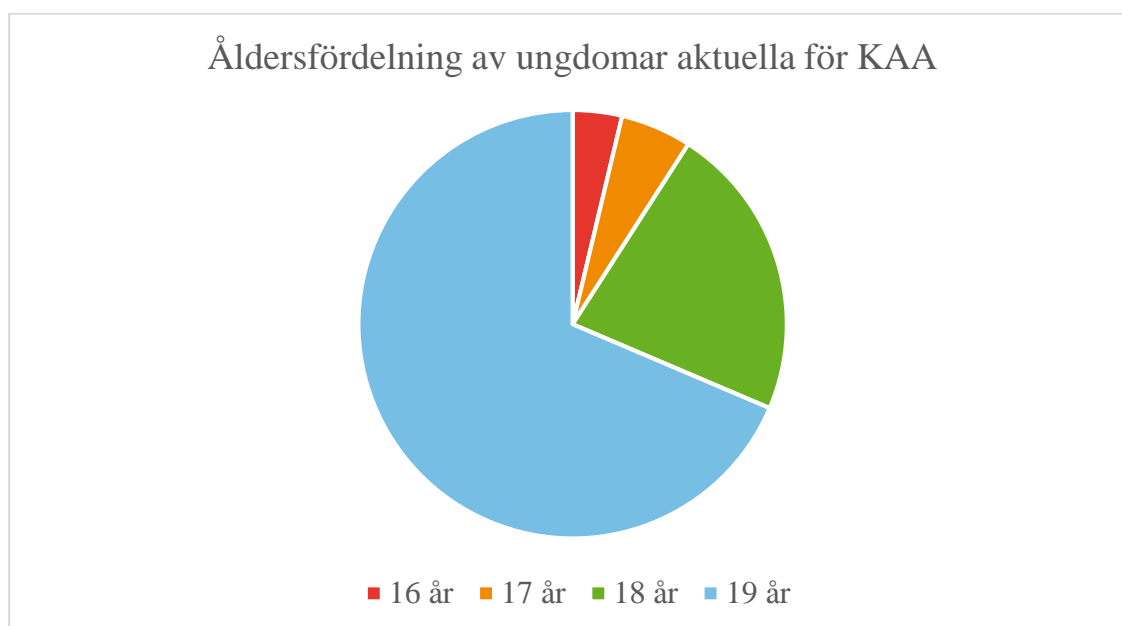
2.2.1 Jämförelse mellan åldersfördelning i tidsstudien och ungar aktuella för KAA

Diagrammet nedan visar registrerad tid för åldersgruppen 16-19 år, den åldersgrupp som omfattas av kommunens aktivitetsansvar för ungdomar.

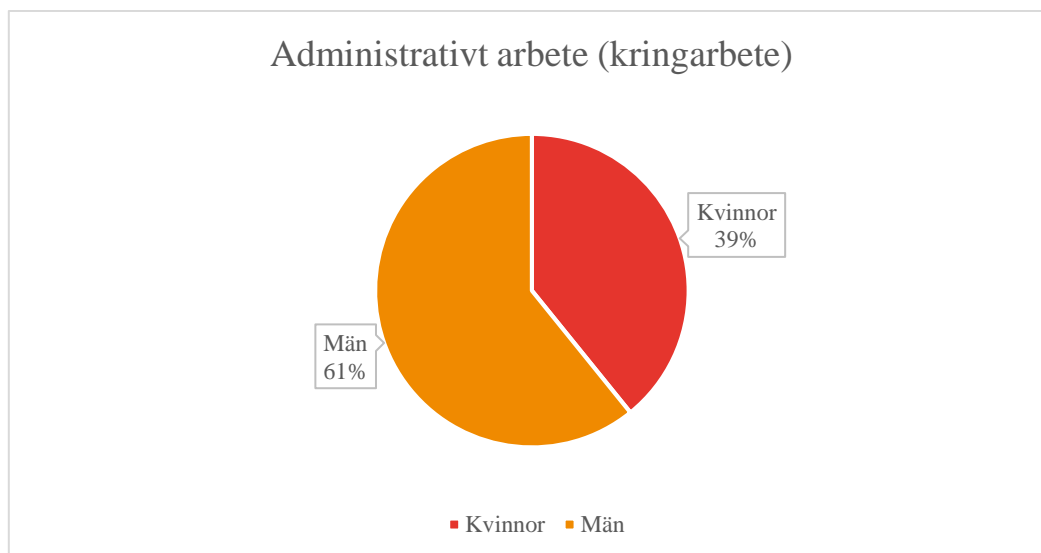
Diagrammet nedan visar åldersfördelningen av ungdomar aktuella för kommunens aktivitetsansvar 9 mars 2020.

En viss skillnad finns mot diagrammet ovan då gruppen 19-åringar är i klar majoritet när det gäller KAA.

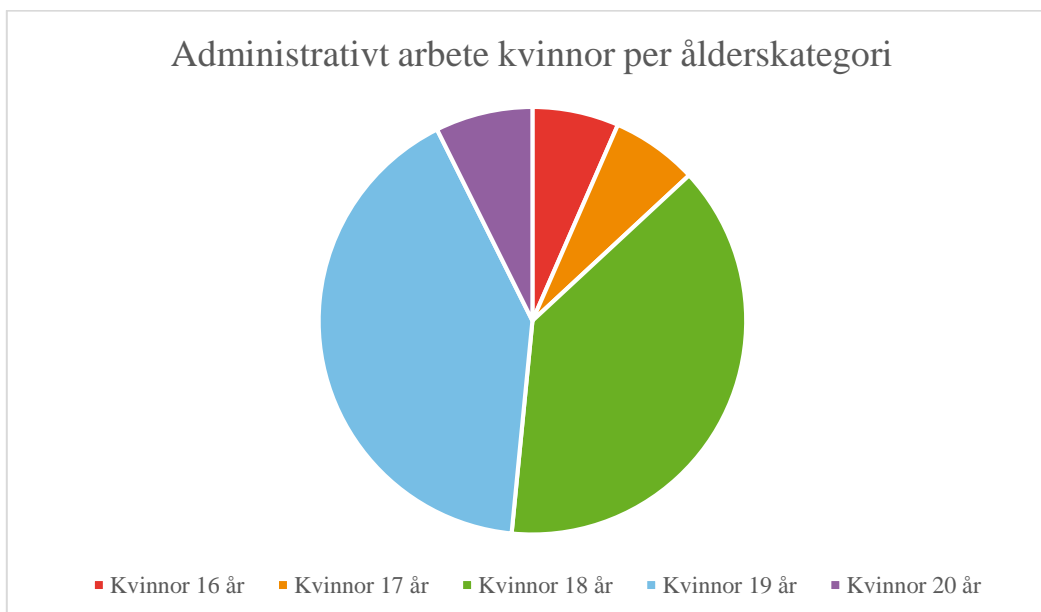
3 Administrativt arbete (kringarbete)

Diagrammet nedan visar hur mycket av den tid som registrerats som administrativt arbete lagts på kvinnor respektive män.

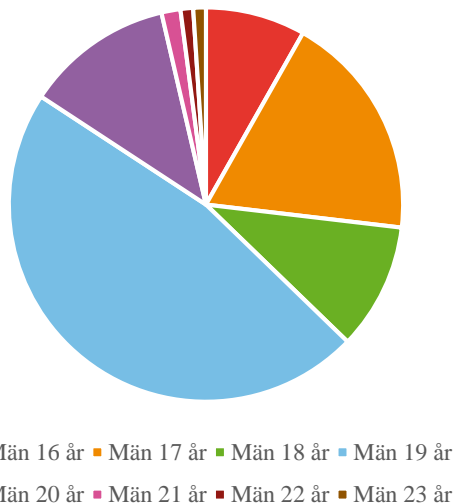

3.1 Administrativt arbete fördelat på kön och ålderskategori

Diagrammen nedan visar hur mycket tid som lagts på administrativt arbete utifrån kön och åldersgrupp.

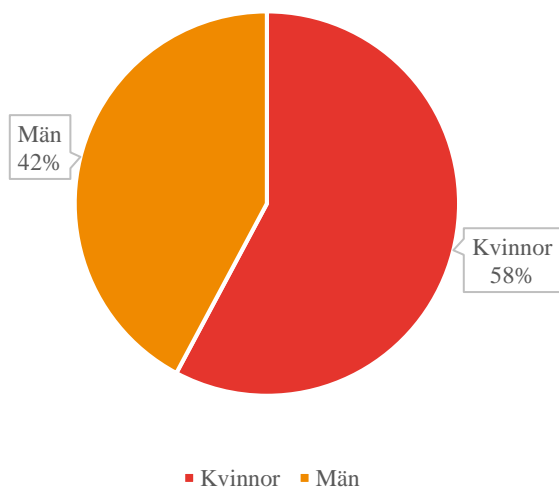
Administrativt arbete män per ålderskategori

4 Deltagarkontakt

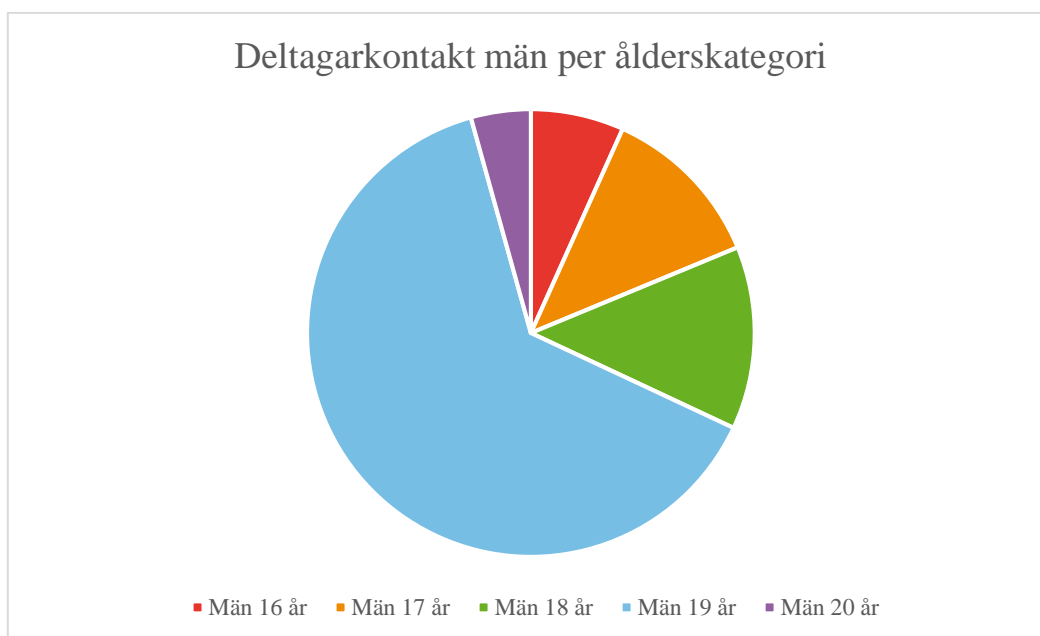
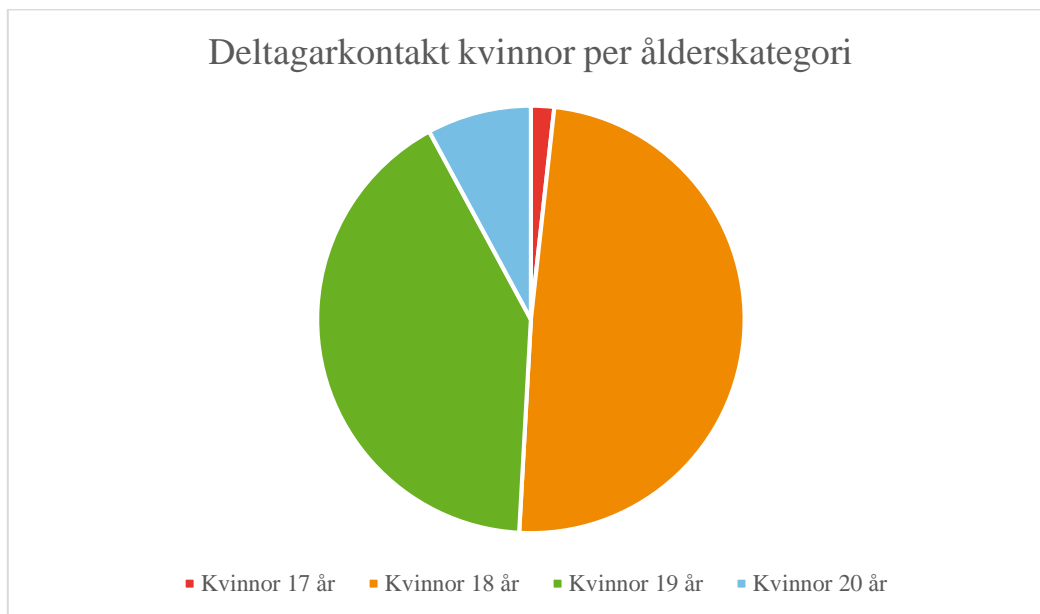
Diagrammet nedan visar hur mycket av den tid som registrerats som deltagarkontakt lagts på kvinnor respektive män.

Deltagarkontakt

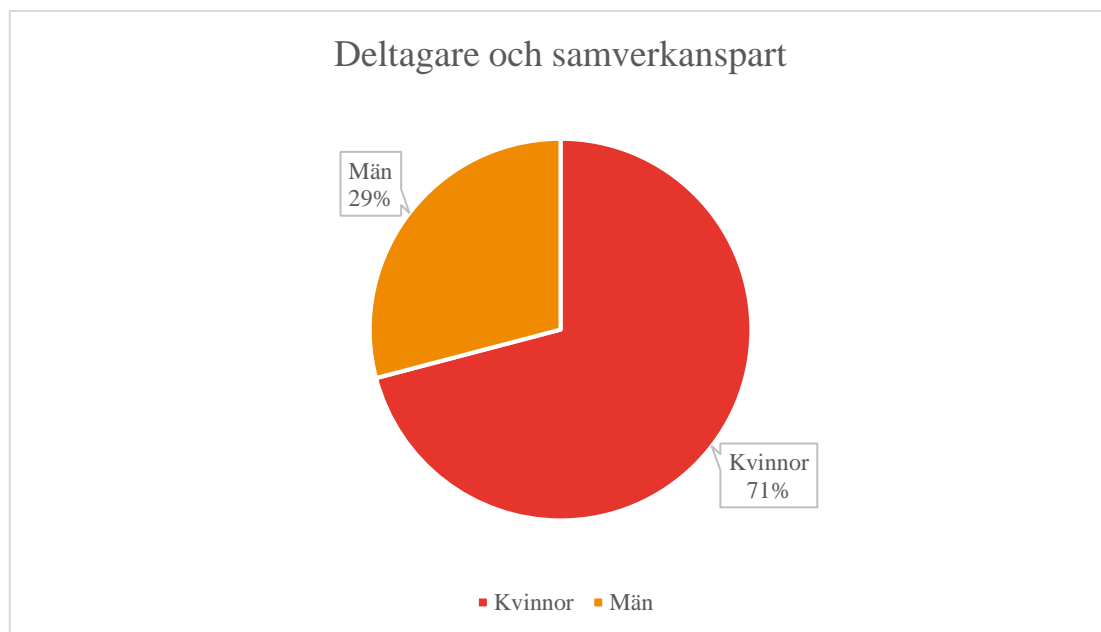
4.1 Deltagarkontakt fördelat på kön och ålder

Diagrammen nedan visar hur mycket tid som lagts på deltagarkontakt utifrån kön och åldersgrupp.

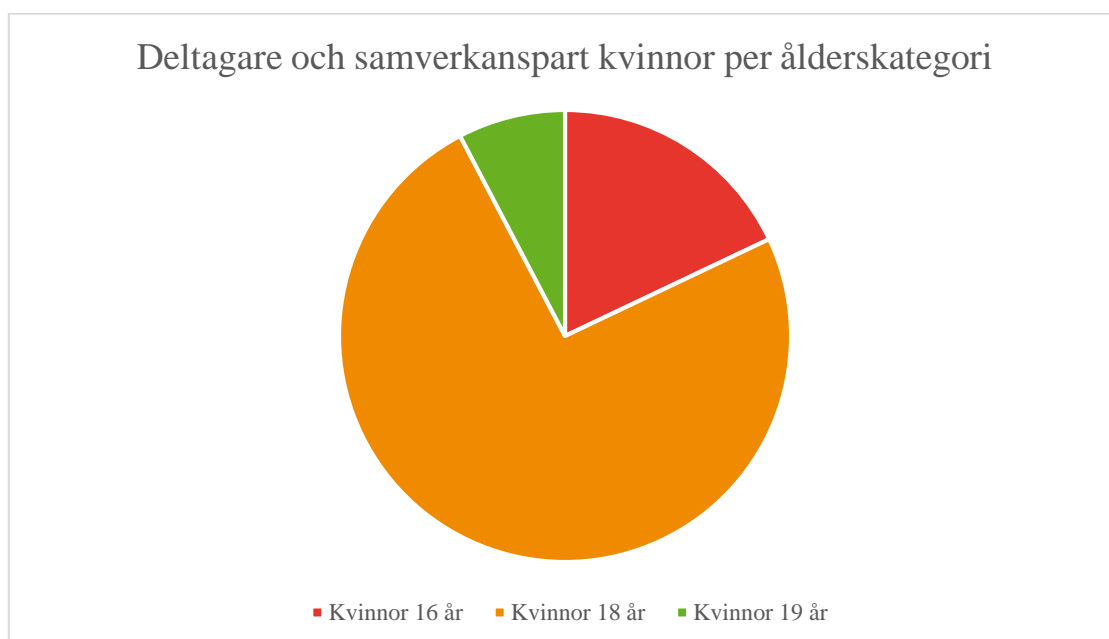
5 Deltagare och samverkanspart

Diagrammet nedan visar hur mycket av den tid som registrerats som Deltagare och samverkanspart lagts på kvinnor respektive män.

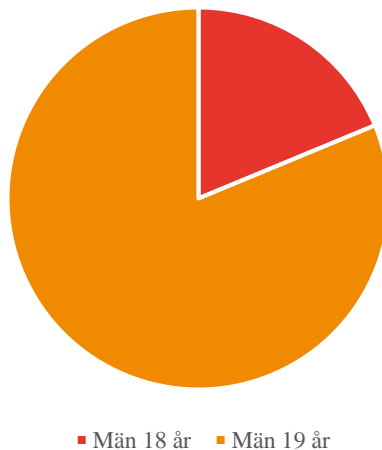

5.1 Deltagare och samverkanspart fördelat på kön och ålder

Diagrammen nedan visar hur mycket tid som lagts på Deltagare och samverkanspart utifrån kön och åldersgrupp.

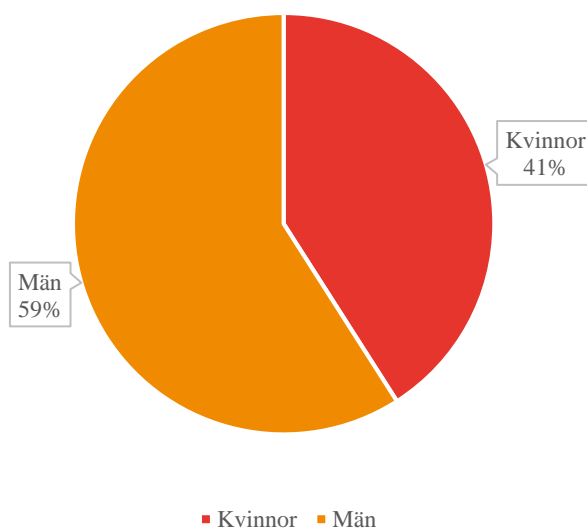
Deltagare och samverkanspart män per ålderskategori

6 Samverkanspart

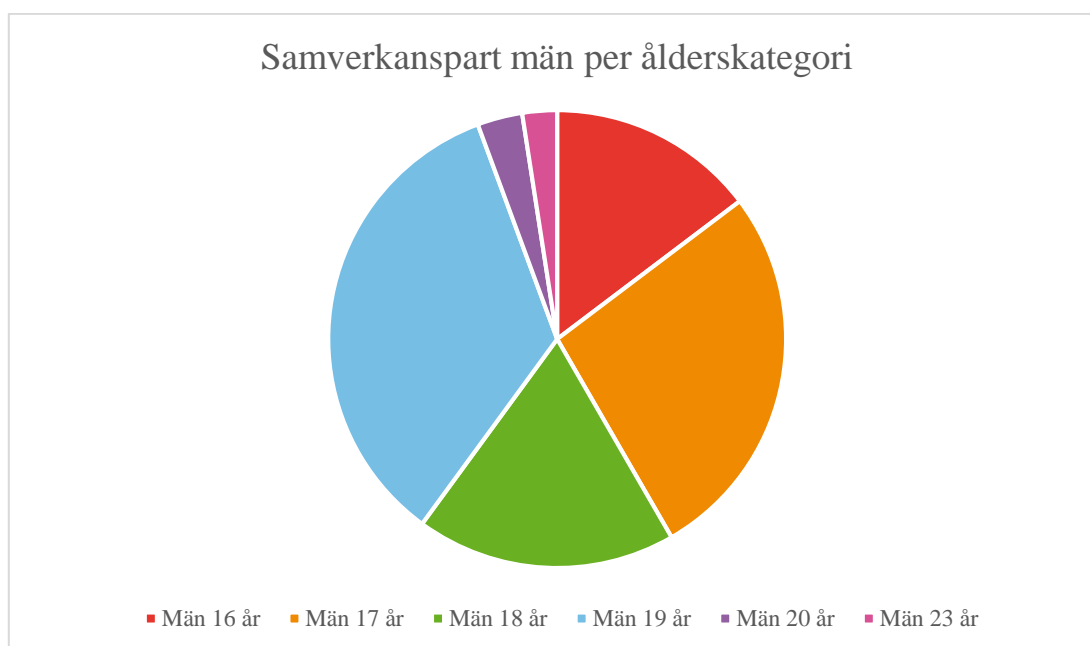
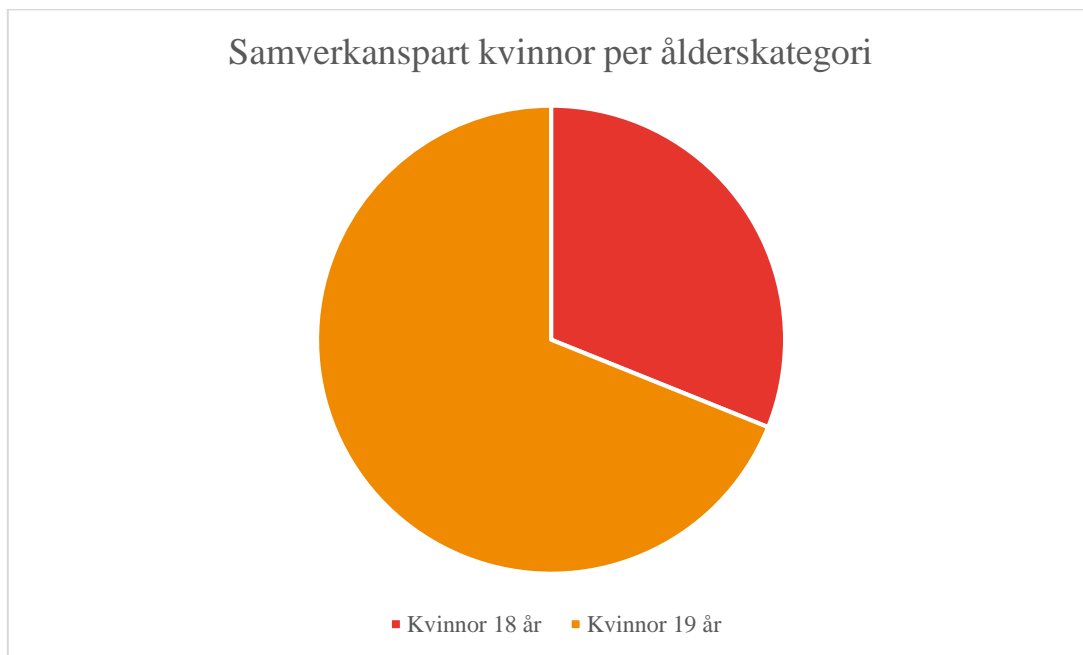
Diagrammet nedan visar hur mycket av den tid som registrerats som samverkanspart lagts på kvinnor respektive män.

Samverkanspart

6.1 Samverkanspart fördelat på kön och ålder

Diagrammen nedan visar hur mycket tid som lagts på Samverkanspart utifrån kön och åldersgrupp.

Delrapport måluppföljning projekt Drivkraftspunkten mars 2020

Innehåll

Bakgrund	3
Tidsperspektiv	3
Migration mellan målgrupper.....	4
Parametrar för måluppfyllelse	5
Måluppfyllnad delmål 1	5
Sysselsättning bland de som inte uppfyllt delmål 1	6
Måluppfyllnad delmål 2	7
Resultatet av migration mellan målgrupperna	7
Försörjning och bakgrundsfaktorer	8
Sysselsättning efter avslut i projektet.....	9
Avslutade deltagares fördelning per bostadsområde.....	10
Skolbakgrund	11
Grundskolor.....	11
Gymnasieskolor.....	13

Bakgrund

Projekt drivkraftspunkten är ett projekt huvudsakligen finansierat av Europeiska Socialfonden och delfinansierat av Sundsvalls kommun, Barn- och utbildningsförvaltningen samt Samordningsförbundet Sundsvall.

Projektet pågår från 180201-210331. Genomförandefasen avslutas 201231. Projektet riktar sig till ungdomar mellan 16-24 år som saknar en gymnasieexamen. Målgruppen är indelad i två målgrupper. Målgrupp 1 är ungdomar 16-19 år och målgrupp 2 är ungdomar 20-24 år.

Det övergripande målet med Drivkraftspunkten är att höja utbildningsnivån i syfte att på sikt öka hållbar egenförsörjning hos målgruppen.

Projektmålet är att implementera en väl fungerande organisation för Kommunens aktivitetsansvar för ungdomar (KAA) som väl möter behoven hos målgruppen.

I projektet finns två delmål, ett för varje målgrupp.

- I målgrupp 1 (delmål 1) skall minst 50% av målgruppen ha påbörjat eller återgått i studier inom ett år efter att ha tagit del av projektets insatser.
- I målgrupp 2 (delmål 2) skall minst 50% av de i målgrupp 2, som projektet kommit i kontakt med, vid avslut ha anvisats till en stödinsats som stärker dem mot studier och/eller arbetsmarknaden.

Denna delrapport handlar om uppfyllelsen av delmål 1 och 2.

Tidsperspektiv

Till och med mars 2020 har 86 deltagare avslutats i projektet. Av dessa har 22 avslutats i projektet till och med 190401 och alltså varit avslutade i ett år när rapporten skrivs. Ingen deltagare skrevs ut mellan 190401 och 190502. Eftersom delmål 1 är skrivet så att målet skall vara uppfyllt inom ett år från avslut i projektet, kan denna måluppfyllelse inte alltid mätas vid utskrivning från projektet. Däremot kan ju deltagaren nå målet på kortare tid än ett år från avslut i projektet. Det innebär att de avslutade deltagare i målgrupp 1 som inte nått delmål 1 och som avslutat projektet för mindre än ett år sedan, fortfarande kan hinna uppfylla målet inom ett år från avslutande i projektet. Det är 72 deltagare i målgrupp 1 som har avslutats i projektet till och med mars 2020. Av dessa har 18 avslutats till och med 190401. I målgrupp 2 har 14 deltagare avslutats till och med mars 2020 och där är inte tidpunkten för avslut avgörande för måluppfyllelsen.

Migration mellan målgrupper

När projektansökan skrevs delades målgruppen in i målgrupp 1, 16-19 år, respektive målgrupp 2, 20-24 år. Målgrupp 1 motsvarar de deltagare som omfattas av Skollagens bestämmelser kring KAA. Kommunen har en skyldighet att erbjuda alla i kommunen folkbokförda ungdomar som fullföljt skolplikten men som inte erhållit en gymnasieexamen innan dom fyller 20, insatser motiverar till påbörjande eller återupptagande av studier. Målgrupp 2 inkluderades i projektet eftersom det, vid tidpunkten för projektansökan, inte fanns något upparbetat sätt att inom kommunen följa ungdomars övergång från att vid 19 års ålder omfattas av Skollagens bestämmelser, till att vid 20 års ålder vara föremål för arbetsmarknadsinsatser eller vuxenutbildning. Projektmålet ”implementerad KAA-verksamhet; väl fungerande organisation som väl möter behoven hos målgruppen” får implikationer både på hur arbetet med KAA skall organiseras och vart ungdomarna skall ta vägen när de inte längre är föremål för KAA. Därav de olika formuleringarna i delmål 1 och 2, med krav på påbörjad utbildning för målgrupp 1 vilket rimmar med Skollagens bestämmelser om KAA.

Delmålen är satta utifrån förutsättningarna för respektive målgrupp. Målgrupp 1 skall i största möjliga utsträckning påbörja eller återuppta studier i enlighet med Skollagen. Målgrupp 2 skall göra en förflyttning och i största möjliga mån närma sig utbildning eller arbetsmarknaden.

En komplikation i mätandet av måluppfyllelse är att målen är skrivna för 16-19 åringar respektive 20-24 åringar. En ungdom som skrivs in i projektet när den tillhör målgrupp 1, kan mycket väl fylla 20 innan den skrivs ut ur projektet. Av de 86 deltagare som skrivits ut till och med mars 2020, är det 16 stycken som migrerat från målgrupp 1 till målgrupp 2. Av de 227 deltagare som hittills skrivits in i projektet fyller 162 stycken 20 år under projektets gång. Alla dessa kommer sannolikt inte att vara kvar ända till projektets slut, men nya migranter mellan målgrupperna kommer att skrivas in i projektet under den återstående projektiden.

För att kunna ta hänsyn till att de migrerande deltagarna befinner sig i olika målgrupper vid inskrivning och vid utskrivning, har i denna delrapport redovisats måluppfyllelse både avseende delmål 1 och delmål 2 för denna grupp.

Om man vill vara helt konsekvent i tanken att deltagare som fyller 20 under projektiden migrerar till målgrupp 2, kan det få ytterligare en implikation. Hur ska de som tillhör målgrupp 1 när de skrivs ut ur projektet och fyller 20 inom ett år efter att de skrivits ut från projektet, hanteras om de vid 20-årsdagen inte uppfyllt delmål 1? Ska de då mätas efter delmål 2 när de fyllt 20? Å ena sidan skulle det på ett bättre sätt spegla att deltagaren faktiskt bytt målgrupp under den tidsrymd som

måluppfyllelsen för målgrupp 1 skall mätas. Å andra sidan har de insatser som erbjudits inom ramen för projektet, erbjudits med utgångspunkt från att deltagaren inte fyllt 20 än när denne lämnar projektet. De har alltså inte anpassats för en deltagare som fyllt 20. Konsekvensen borde bli att måluppfyllnad för dessa deltagare, som fyller 20 år inom ett år från utskrivning från projektet, skall mätas mot delmål 1.

Parametrar för måluppfyllelse

De parametrar som studerats för att kunna mäta måluppfyllelsen är följande:

- Målgruppsstillhörighet vid inskrivning
- Målgruppsstillhörighet vid utskrivning
- Datum för utskrivning
- Datum när individen blir 20 år
- Förekomsten av sysselsättning som korresponderar mot delmålen
 - I de fall det varit möjligt har förtydliganden på detaljnivå gjorts

Måluppfyllnad delmål 1

"Minst 50% av målgrupp 1 påbörjar eller återupptar studier inom ett år efter att ha tagit del av projektets insatser"

Av de 22 deltagare som avslutats till och med april 2019, och tidsrymden för mätning mot delmål löpt ut, tillhörde 18 st målgrupp 1 vid inskrivning i projektet. Av dessa har 7 st (39%) påbörjat eller återupptagit studier. Fördelningen av studier är följande:

- Reguljärt gymnasium 1 st
- Komvux 5 st
- Folkhögskola 1 st

Om vi i stället tittar på samtliga deltagare som tillhörde målgrupp 1 vid inskrivning och som avslutat projektet är antalet 72 st. Av dessa har 23 st (32%) påbörjat eller återupptagit studier. Men här skall man observera att endast 30% av antalet avslutade som tillhörde målgrupp 1 vid inskrivning, varit avslutade i ett år eller mer. Fördelning av studier bland dessa 23 är följande (de 7 ovanstående inkluderat):

- Reguljärt gymnasium 5 st
- Komvux 12 st
- Folkhögskola 5 st
- SFI 1 st

Måluppfyllnaden av delmål 1 är alltså i denna målgrupp 39% av de som varit avslutade i minst ett år. Måluppfyllnaden av delmål 1, bland samtliga som hittills avslutats i denna målgrupp, är 32%.

Sysselsättning bland de som inte uppfyllt delmål 1

Av de 72 som skrevs in i målgrupp 1 och som har avslutat projektet, har 49 st inte påbörjat eller återupptagit studier. Den senast kända sysselsättningen i denna grupp ser ut som följande:

• Hos arbetskonsulent på Arbetsmarknadstorget *	31 st
• Hos arbetskonsulent på Ung Kraft **	2 st
• I-Kraft arena ***	4 st
• Arbetsförmedlingen, stöd och matchning	2 st
• Praktik	1 st
• Arbete	4 st
• HVB	1 st
• LSS	1 st
• Flyttat	2 st
• Ingen uppgift	1 st

**Arbetsmarknadstorget är till för personer i behov av samordnade insatser från flera myndigheter för att nå självförsörjning.*

*** Ung Kraft är till för personer med psykisk ohälsa eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Erbjuder hjälp att samordnade insatser för att få livet att fungera med målet studier eller arbete på sikt.*

**** I-Kraft Arena är till för personer med psykisk ohälsa eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som behöver en förrehabiliterande insats.*

Måluppfyllnad delmål 2

"Minst 50% av de i målgrupp 2, som projektet kommit i kontakt med, har vid avslut anvisats till en stödinsats som stärker dom mot studier och/eller arbetsmarknaden".

Av de 14 deltagare som tillhörde målgrupp 2 när de skrevs in i projektet och som avslutats från projektet, har alla 14 (100%) anvisats till en stödinsats som stärker dom mot studier och/eller arbetsmarknad. Senast kända sysselsättning i denna grupp ser ut som följer:

- Hos arbetskonsulent på Arbetsmarknadstorget 7 st
- Hos arbetskonsulent på Ung Kraft 2 st
- Komvux 4 st
- Folkhögskola 1 st

Resultatet av migration mellan målgrupperna

Av de 72 deltagare som skrivits in i projektets målgrupp 1, har 16 st fyllt 20 år och migrerat till målgrupp 2. Av dessa 16 har 5 st nått målet för målgrupp 1. Samtliga 5 har börjat på Komvux. Senaste uppgift om sysselsättning för denna grupp är följande:

- Hos arbetskonsulent på Arbetsmarknadstorget 6 st
- Studier på Komvux 5 st
- Arbetsförmedlingen, stöd och matchning 1 st
- Praktik 1 st
- HVB 1 st
- Flyttat 1 st
- Ingen uppgift 1 st

Om vi i mätningen av måluppfyllelse tar hänsyn till migrationen mellan målgrupperna, och i stället mäter utifrån vilken målgrupp deltagarna tillhörde när de skrevs ut ur projektet, får vi lite annat resultat. I så fall skulle 18 st ha uppfyllt delmål 1, vilket motsvarar 32%. Delmål 2 skulle ha uppfyllts av 28 st, vilket motsvarar 93%

Försörjning och bakgrundsfaktorer

Arbete med att kartlägga försörjningen hos de utskrivna deltagarna pågår. Detta måste kontrolleras individ för individ med respektive myndighet som står för försörjningen. Ersättningen är inte direkt avhängig på vilken verksamhet individen deltar i utan kan variera från person till person. Det enda som med stor sannolikhet går att säga är att de som är i studier försörjs genom CSN.

Genom att projektet påbörjat ett arbete med en 4R-analys, så har uppgifter om ett antal bakgrundsfaktorer hämtats in. Dessa bakgrundsfaktorer skulle kunna läggas som ett raster av oberoende variabler över dessa resultat. Bakgrundsvariablerna redovisas per bostadsområde i Sundsvall. Det folkbokförda postnumret för respektive individ översätts till aktuellt bostadsområde. De bakgrundsvariabler som relativt enkelt skulle kunna appliceras på resultatet är:

- ✓ Utbildningsnivå i området
- ✓ Andel öppet arbetslösa i området
- ✓ Andel med ekonomiskt bistånd i området
- ✓ Medianinkomst av arbete i området
- ✓ Ohälsotal i området
- ✓ Självskattad hälsa i området

Dessutom skulle vi ur verksamhetssystemen kunna hämta uppgift om:

- ✓ Grundskola, gymnasieskola samt typ av program som individen gått på (nationellt/introduktion)
- ✓ Senast kända sysselsättning i form av studier vid registrering

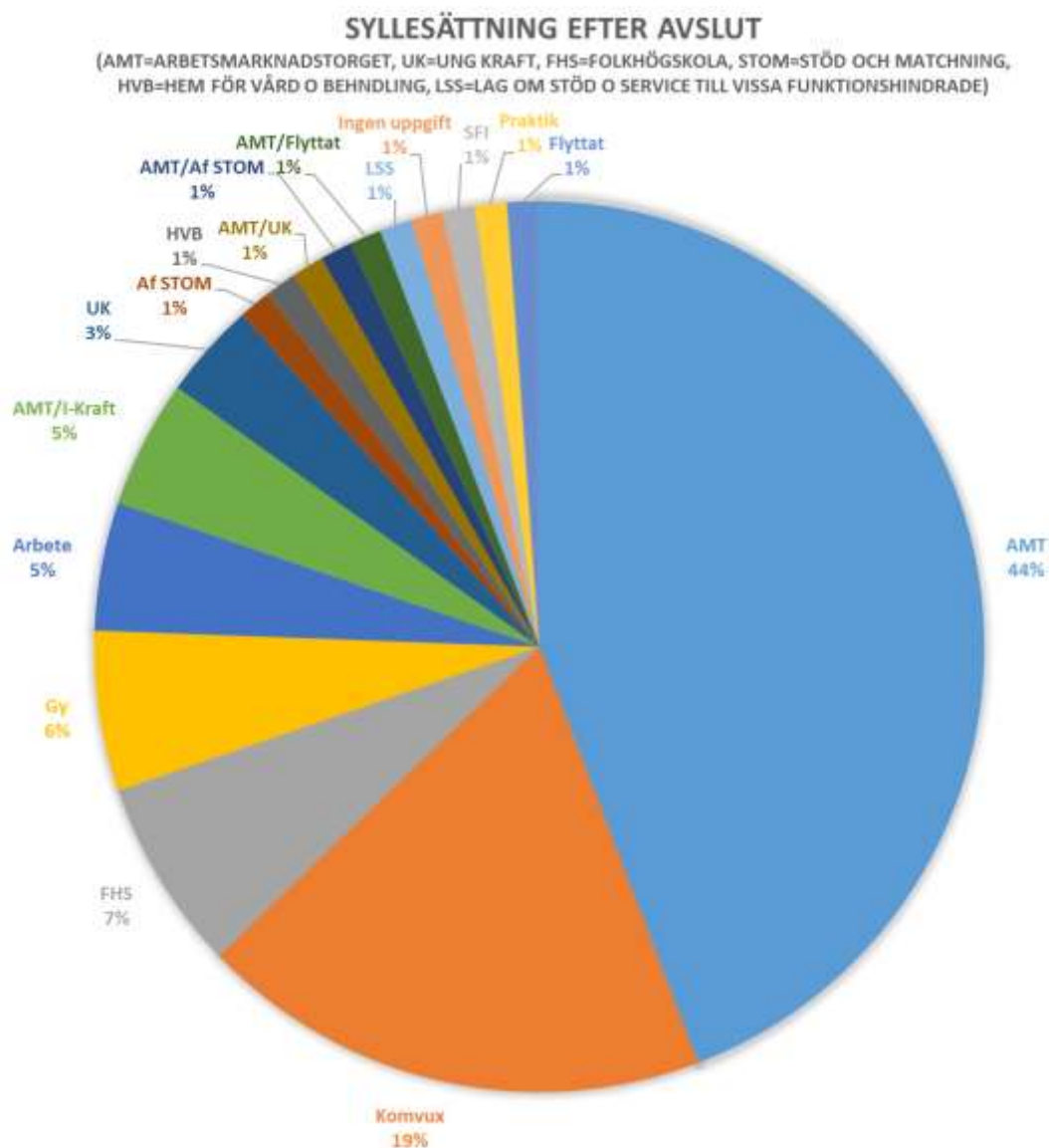
Alla dessa bakgrundsvariabler finns inlagda i en matris, men någon analys är ännu inte gjord.

Slutligen kan vi konstatera att måluppfyllnaden är ganska god så här långt i projektet. 100% i målgrupp 2 är ju svårt att förbättra. Finns god marginal till att klara det uppsatta målet på 50%, men det ska ju inte vara något vi nöjer oss med i detta läge.

En måluppfyllnad på 39% i målgrupp 1 ska inte se som något nederlag vid den här tidpunkten i projektet. Känslan är att vi blir bättre och bättre på att hitta rätt lösning för deltagare. Vi blir också bättre och bättre på att redovisa detta så det blir synligt i statistiken.

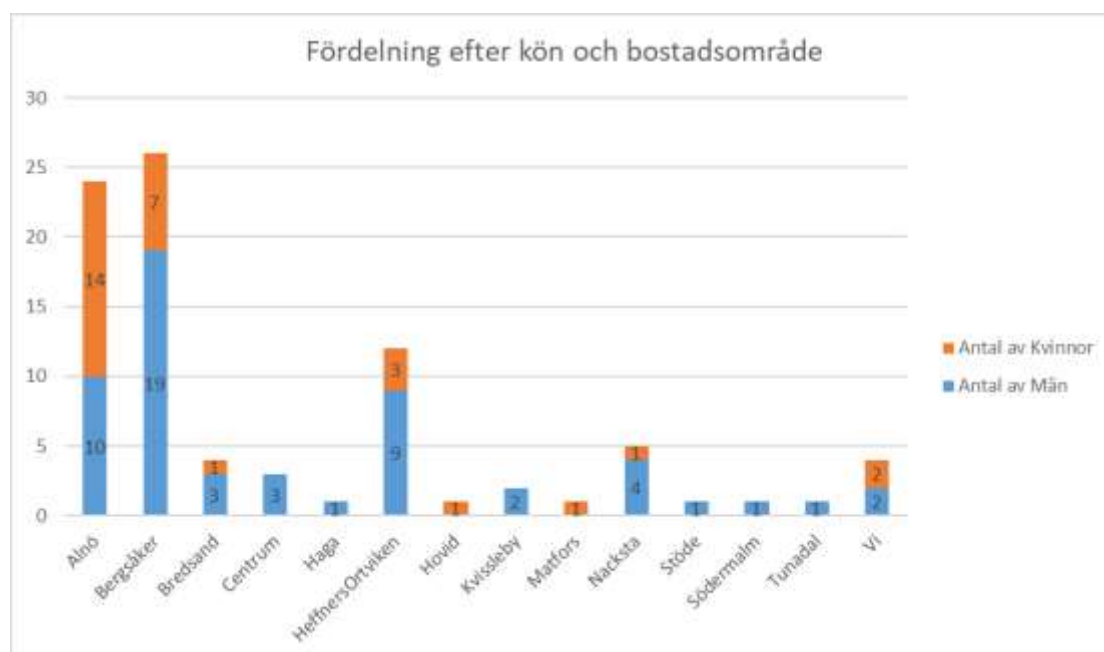
Sysselsättning efter avslut i projektet

Nedanstående graf illustrerar fördelning av sysselsättning efter projektavslut hos hela gruppen som avslutats i projektet.

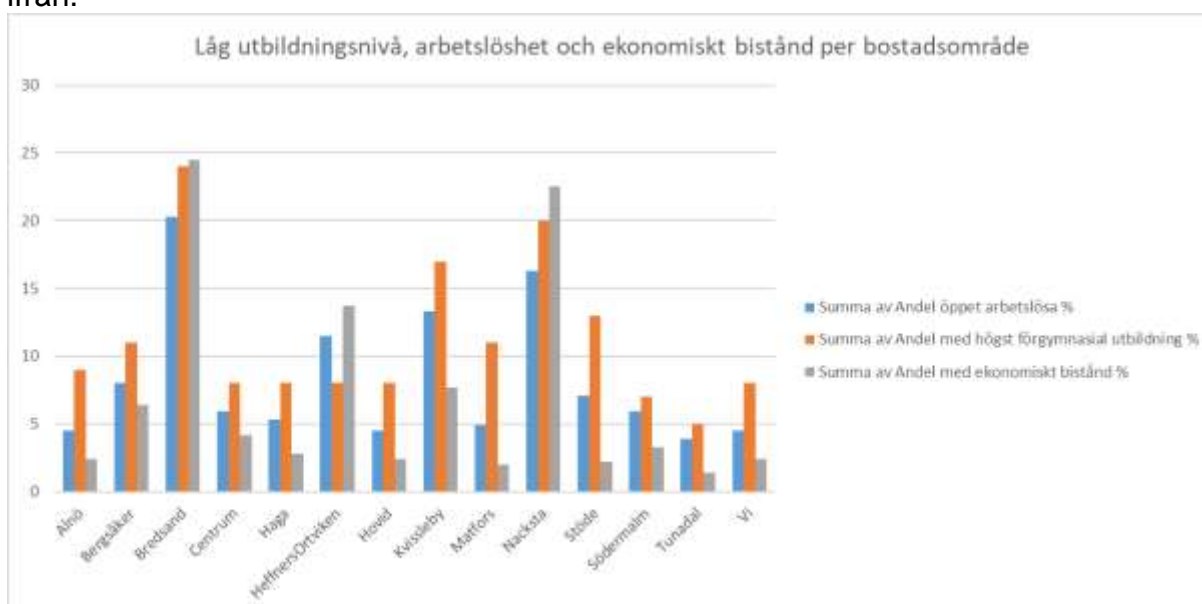

Avslutade deltagares fördelning per bostadsområde

Här kan vi se att Alnö (exklusive Vi) och Bergsåker är klart överrepresenterade när det gäller antal deltagare som avslutats i projektet.

Om vi tittar på vilka bostadsområden som har störst andel innevånare med endast förgymnasial utbildning, öppet arbetslösa och som uppstår ekonomiskt bistånd, sticker Bredsand och Nacksta ut. Här kan vi alltså tydligt se att det inte finns någon samvariation mellan dessa bakgrundsfaktorer och var avslutade deltagare kommer ifrån.

Här kan vi naturligtvis fråga oss vad denna avsaknad av samvariation beror på. Spelar det ingen roll vilken socioekonomisk bakgrund ungdomarna kommer ifrån? Klara sig i så fall ungdomar från områden med sämre ekonomiska villkor och lägre utbildningsnivå lika bra eller bättre än ungdomar från andra områden? Eller har det skett en snedrekrytering? Har projektet nått ut bättre i områden med höga utbildningsnivå och bättre ekonomiska förutsättningar.

Eftersom rekryteringen till projektet till allra största delen bygger på avbrott från gymnasieskolan och fullgjord gymnasieutbildning utan examen, så borde den geografiska fördelningen av rekryterade deltagare återspegla den geografiska fördelningen av avbrott och gymnasieavslut med studiebevis. Här ser vi i så fall en tydligt omvänd samvariation. Områden med högre utbildningsnivå och bättre ekonomiska förutsättningar har betydligt större andel avbrott och gymnasieavslut med studiebevis. Inom ramen för kommunens aktivitetsansvar (KAA) kontaktas samtliga elever som avbryter gymnasiet, går ut med studiebevis eller inte alls påbörjar gymnasiestudier. Om ungdomen tackar nej till insatser från kommunen så blir ungdomen registrerad i KAA men registreras inte i projekt Drivkraftspunkten. Mot den bakgrunden skulle variationerna i ovanstående grafer indikera att ungdomar från områden med högre utbildningsnivå och bättre ekonomiska förutsättningar i större utsträckning tackar ja till hjälp genom projektet. Frågan är då om dessa ungdomar har bättre förutsättningar att tillgodogöra sig projektets insatser. Och hur skulle detta i så fall kunna motverkas?

Skolbakgrund

I det här avsnittet tittar vi både på vilken grundskola deltagarna kommer ifrån och vilken gymnasieskola dom gått på. Samtliga uppgifter bygger på vilken högstadieskola deltagarna var inskriven på när de slutade sista året i grundskolan. På samma sätt har vi tittat på vilken gymnasieskola de var registrerad på när de lämnade gymnasieskolan, alltså senast kända gymnasieskola.

Grundskolor

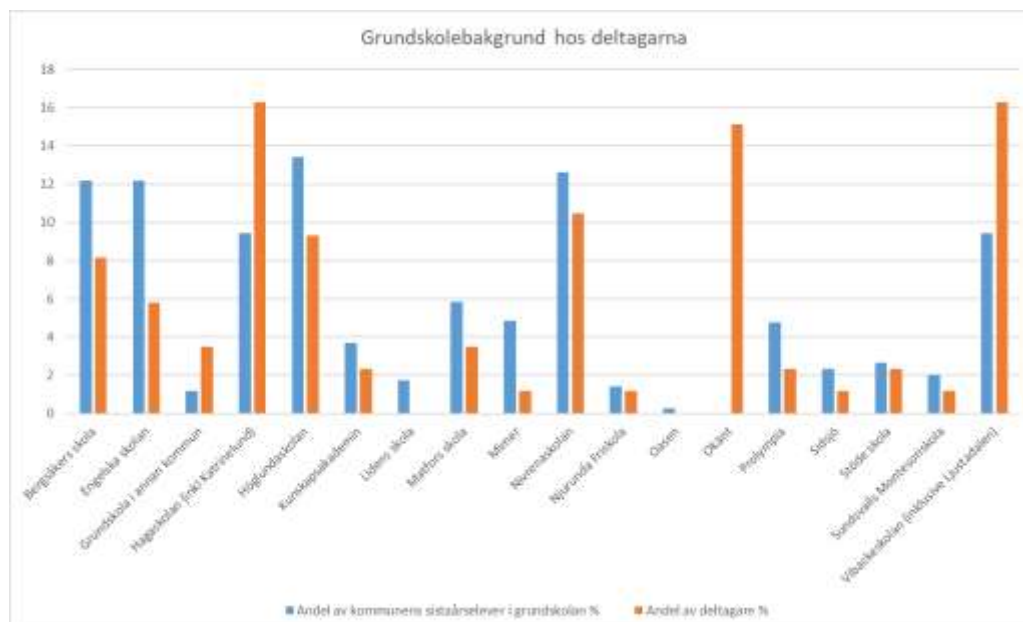
I Sundsvalls kommun finns det nio kommunala och sju fristående högstadieskolor. Tillsammans har dom 1184 elever i sista årskursen på grundskolan. Ytterligare 14 elever går sista året i grundskola i en annan kommun. 13 ungdomar vet vi inte var dom har gått i grundskola. Företrädesvis är detta nyanlända ungdomar. Dessa redovisas som "Okänt" i graferna nedan.

Tidigare fanns ytterligare två grundskolor med högstadium, Katrinelund och Ljustadalen. Katrinelund har slagits samman med Hagaskolan och Ljustadalen med Vibacke. Dessa redovisas som Hagaskolan respektive Vibackeskolan. Heliås Sidsjön har bytt namn till Sidsjö Fristående Skola och redovisas som Sidsjö. Nedan är

högstadieskolorna sorterade storleksmässigt efter antal elever i sista årskursen i grundskolan:

Grundskola	Antal sistaårselever
Höglundaskolan	161
Nivrenaskolan	151
Bergsåkers skola	146
Engelska skolan (fristående)	146
Hagaskolan (inkl Katrinelund)	113
Vibackeskolan (inkl Ljustadalen)	113
Matfors skola	70
Mimer (fristående)	58
Prolympia (fristående)	57
Kunskapsakademien (fristående)	44
Stöde skola	32
Sidsjö (fristående)	28
Sundsvalls Montesoriskola	24
Lidens skola	21
Njurunda Friskola (fristående)	17
Grundskola i annan kommun	14
Oasen (fristående)	3

För att få en uppfattning om hur de olika grundskolorna är representerade bland deltagarna, har antalet elever i sista årskursen och antalet deltagare som gått på respektive skola omvandlats till procent av respektive total. Höglundaskolan har till exempel 161 sistaårselever av total 1198, vilket motsvara 13% av alla sistaårselever i grundskolorna. Samtidigt har 8 deltagare gått sitt sista grundskoleår på Höglundaskolan, vilket motsvara 9% av antalet deltagare.

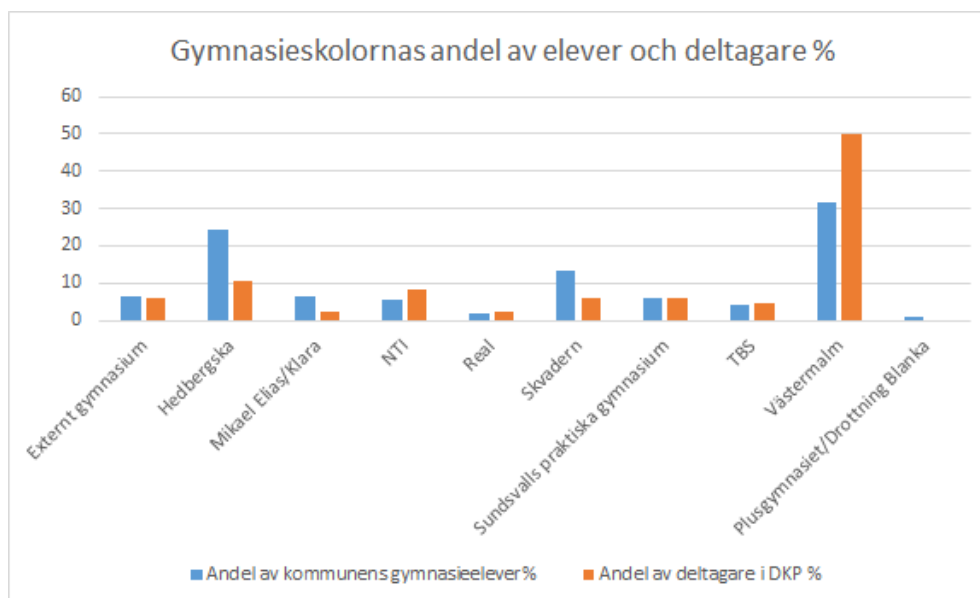

Det vi kan notera är att ingen av deltagarna kommer från Lidens skola eller Kristna Skolan Oasen. Hagaskolan och Vibackeskolan är, tillsammans med grundskolor i andra kommuner, de enda skolor som har större andel deltagare i projektet än andel av kommunens sistaårselever. När vi tittade på vilket bostadsområde deltagarna kom ifrån var Bergsåker och Alnö exklusive Vi med god marginal de områden med flest antal deltagare. Trots det så har Bergsåker större andel av sistaårselever än andel av deltagare. Även om vi rensade för de 15% av deltagarna där vi inte känner till något om grundskolegång, så skulle Bergsåker fortfarande, med marginal, ha större andel av totala antalet sistaårselever än andelen deltagare.

Genom det fria skolvalet kan man inte säga att eleverna kommer från samma bostadsområde som grundskolan ligger i. Den geografiska rörligheten ökar med antalet fristående skolor.

Gymnasieskolor

I Sundsvall finns en kommunal och sju fristående gymnasieskolor. Den kommunala, Sundsvalls Gymnasium, är uppdelad i två enheter, Hedbergiska och Västermalm. Samtliga gymnasieskolor är representerade bland deltagarna i Drivkraftspunkten.

Ungefär 56% av i Sundsvall folkbokförda elever går på Sundsvalls Gymnasium. Andelen deltagare med Sundsvalls Gymnasium som senast kända gymnasieskola är ca 60%. Denna överrepresentation skulle kanske kunna förklaras av att Sundsvalls Gymnasium har ett stort introduktionsprogram. Det finns en vanligt förekommande föreställning om att elever på introduktionsprogram i större utsträckning avbryter gymnasiestudierna. Men bland deltagarna

i Drivkraftspunkten har flesta deltagarna avbrutit studier på ett nationellt program, eller slutfört studier på nationellt program med studiebevis (utan examen).

